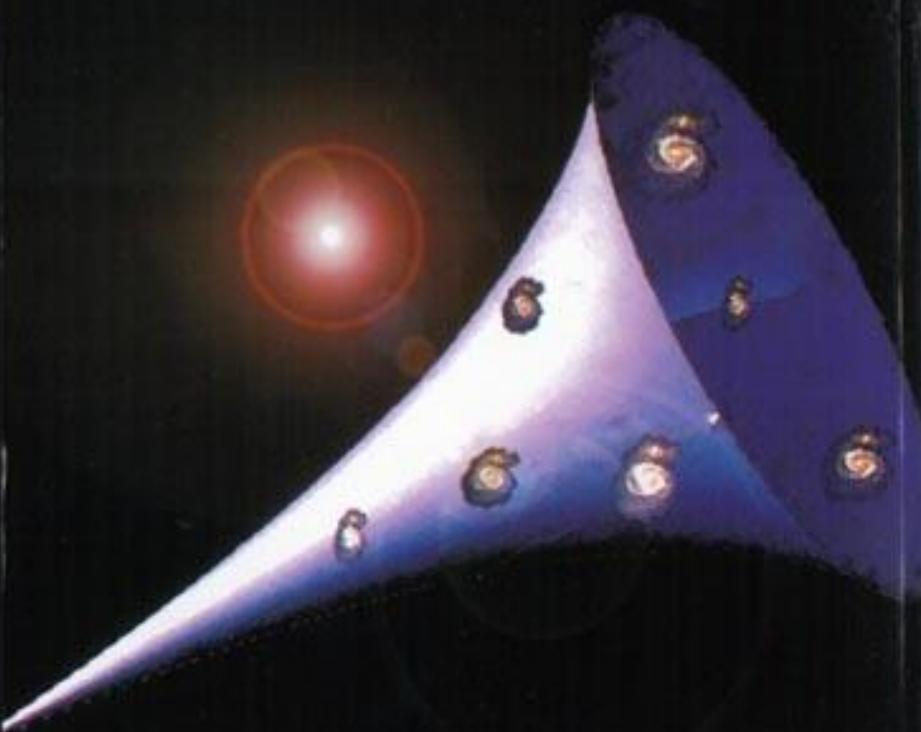

قرآن او نئی (معاصر)

ساینس

Ketabton.com

لیست

- ۱- فضا
- ۲- د کایناتو پیداپینت
- ۳- د سپرم پیداینه
- ۴- د انسان د جنین وده
- ۵- د جنس تعین
- ۶- د انسان د ماغ اکبر
- ۷- غرونه
- ۸- د مُحکی ٿرخیدل
- ۹- بحرونه او سیندونو
- ۱۰- د بحرونه په تل کي موجونه
- ۱۱- اوريئي
- ۱۲- د مُحکي گرديوالى
- ۱۳- د لمر حرڪت
- ۱۴- د هر شى جوره(زوج)
- ۱۵- بادونه
- ۱۶- د مُحکى د لاندی او به
- ۱۷- د گوتى نسبان
- ۱۸- درد
- ۱۹- د لمر او سپورمی رينا
- ۲۰- د ستوروتر منځ پلوونه
- ۲۱- د کایناتو توسعه
- ۲۲- سپورمی ته تک

- ۲۳--د اتوم تقسمول
۲۴--الوتونکي
۲۵--د الوتونکو الوتنه
۲۶--بیک بنگ(لوی درز)
۲۷--اتموسفير
۲۸--د وینواو شیدو جريان
۱۹--د مچيو مهارت
۳۰--د نمی کرمتیا
۳۱--د وخت نسبتی والی
۳۲--دوره سوره
۳۳--د مھکي پیداکول په شپږ ورخو
۳۴--د ستورو ضربان
۳۵--د میریاتو خبری
۳۶--د مابنام ستوري
۳۷--نقلیه وسائل
۳۸--الوتکي
۳۹--بریښنا
۴۰--برمه يې چاهان
۴۱--د اتوم بم
۴۲--نوري مھکي
۴۳--د اوريدو او ليدو حس
۴۴--د رنگونه توپير
۴۵--وسپنه
۴۶--د عکسونو استول
۴۷--تيل
۴۸--د بوی استول

- ۴۹- اتومي انرژي
- ۵۰- د کايناتو شکل
- ۵۱- نور مخلوقات
- ۵۲- د روبينايي او تياري
- ۵۳- د کايناتو ختميدل
- قران او ورآندوياني
- ۵۶-- د سودم او گومورا بنارونو
- ۵۷- د سبا پنار
- ۵۸- فرعون
- ۵۹- د سپتيمبر د یولسمى پېښه:
- ۶۰- د ارم پنار
- ساینس پوهانو نظریات د قران د ساینسى...
- معجزو په هکله

قران اوتننى (معاصر) ساينس

د قران کريم هغه ورلاند وينې چې د نتنى ساينس سره يو شى دى:

د قران کريم د مبارکو آياتو ورتوالى د نتنى ساينس د نويوبرسپرونو (کشفياتو) سره يو رن حقیقت دئ د نتنى ساينسي نوي برسيرپنې د قران کريم ربنتيا والى هغو ته چې کافران دی ثابتوي الله (ج) په قران کريم کې فرمابي:

۵۳:۴۱ «زرد ه چې و به نسيو دوى ته دلایل (د قدرت) خپل چې په افاق ملکونو کښې دی او په نفسونود دوى کښې دی تر هغه پوري چې نسکاره شي دوى ته چې بيشکه دغه قران حق دئ ...»

۱۹۰:۳ «بېشکە پەپىداكولو د آسمانونو او مەنكىي كىنىي او
پەتۆپىرد شىپى او ورخىي كىنىي خامخا دلائل دى لپاره د
خاوندانو د عقلونو»

نننى نوى سايىنس دا ثابتتىي چې قران كريم يو آسمانى
كتاب دئ او انسانان د داسىي كتاب د ليكلو توان نەلرى،
ھغە هم (۱۴) پېپى مەنكىي چې سايىنس دو مرە پرمختىگ نە
وو كرى.

قران كريم د سايىنس كتاب نە بلکىي د نېبىواو علايمو كتاب
دئ داسىي نېبىي چې انسان تە بلنە ورکوى چې پە مەنكە
د خپل ژوند او نېرى د پىدا يىبىت پە ارە غور او سوچ و كرى.
سید حسین نصر چې د فلسفىي سايىنس پروفيسور او هم د
جورج تاون د پوهنتون د فزييک او رياضي پروفيسور دئ پە
خپل يو لكچر كې يې داسىي وو ييل:

د اسلام د (۱۹) پېپى يو نامتو شخصىت يو افغان وو، چې
جمال الدین افغان نومېد ھغە ئان الافغانىي بالە ھغە د (۱۹)
(پېپى يو نامتو اصلاح پال مسلمان وو ھغە نە يوازى يو
فيلسوف بلکىي يو سىياسىي خېرە وە چې د خلافت ضد

عقیده يې لرله هغه د لوپدیع د ساینس سره مینه درلوده اود
اسلام دوباره احیا يې غونبنتل. هغه ويل:
ولي لوپدیع پرمخ تللی دئ؟ حکه هغوي د ساینس نه
استفاده کوي حال دا چې ساینس د اسلام نه راپورته شوي
دئ مسلمانان باید د خپل شي نه چې ساینس دئ خپله کار
واخلي حکه په ساینس کې لوړ پرستېج، قوت او د ډیرو
ړبړونود حل کيلی، شته نو باید دا مال د اسلام بيرته په
اسلام پوري اړه پيداکري.
او مسلمانان باید د العلم (ساینس) په ګانو ځان سينګار
کري.

قران کريم د رهنما او پوهی كتاب دئ چې د حمکې له
پیداکيدو نه ترقیامته پوري تول مالومات په کښې شته.
الله (ج) په قران کريم کې فرمایي:

«نه دئ دا (قران) مګر خو ذکر د ټولو عالميانو لره» ۵۲:۶۸
«او مسخر کري دئ تاسو ته هر هغه شئ چې په ۱۳:۴۳
آسمانونو کښې دئ او حمکه کښې دئ تول له طرفه د الله

دغه خامخا لوی ایت(دلایل) د پاره د هغه قوم چې فکر
کوي»

خدايتعالى دا تول شان انسان ته مسخر کړي، نو انسان
باید پر هغه سوچ و کړي او له هغو نه کار واخلي.
الله(ج) په قرانکريم کې فرمایي:

۲۲:۵۴ «اسان کړي دي مور ذکر پند اخيستلو ته نو آيا شته
څوک یادونکي»

الله(ج) د خپل اخيري پیغمبر محمد(ص) د قران کريم د
نازليدو د ملات په هکله ډيرې معجزې او ثبوتنه رالېړلي
دي او د ثابتوي چې قران کريم تکي په تکي د خدائ(ج)
کلام دئ او دغه رالېړل شوی قران کريم د بل چا له خوانه
دئ ويں شوی بېله یو خدائ(ج).

۸۷-۸۸:۳۸ «دغه (قران) مګر پند دئ د پاره د عالميانو او
خامخا عالميان به شي هرومرو په خبر(د صدق) د دي
(قران) لب و روسته»

د ساینس د پرمختگ سره د قرانکریم ربنتیاوالی ورخ په
ورخ کافرانو ته ثابتیزی او هره ورخ ڏیر پوهان او پوه خلک
اسلام ته را اورپی او د اسلام چو پر ته موتی رانغاری
دلته دننی پرمختللي ساینس نوي را برسپرونونو ته یو نظر
اچوو چې هغه ته په قران کریم کې خوارلس پېړی مخ کې
اشاري شوي دي.

ساینسی معجزی په قران کریم کې:

قران کریم د خدائی (ج) کلام دئ چې پرمحمد (ص) د
جبریل (ع) په واسطه نازل شوئ دئ او بیا د هغه لخواو
خپلو همراهانو ته دیکته شوئ او هفو دا کتاب په یاد
کری، لیکلی او بیا یې دوباره د محمد (ص) سره د سره
کتلی دئ او خپله محمد (ص) هر کال یو وار بیا نازل شوی
آیاتونه د جبریل (ع) سره له سره کتلی دی او د ژوند په
وروستی کال کې یې تول قران کریم دوه واري له سره کتلی
دئ. له هغه وخت راهیسې تراوسه هر کال په زرگونه خلک
تول قران کریم سرت پایه په یادوی ان ځینې ماشومان تر

لسو کلنی پوري تول قران کريم حفظ وی. په دې (۱۴) پېړيو
کې يې ان یو توری هم نه دئ تغيير او تبديل شوي.

قران کريم چې (۱۴۰۰) کاله مخکې نازيل شوئ داسي شواهد
و ته يې اشاره کړې ده چې او س د ساينس پوهانو لخوا
هغه په ثبوت رسيدلې او یا رابرسيره (کشف) شوئ دئ. دا
توله منکرانو ته دا ثابت وي چې ربنتيا قران کريم تکي په
تکي د الله (ج) کلام دئ او پر محمد (ص) رسول د پاک
خدای (ج) لخوا نازل شوئ دئ، او هغه قران کريم نه
د محمد (ص) او نه د بل چا اثر دئ دا هم ثابتوي چې ربنتيا
محمد (ص) د الله (ج) رسول دئ دا هغه شيان دي چې (۱۴۰۰)
(کاله مخکې ويل شوي دي چې خيني يې او س د ساينسي
نوی پرمختللو وسايلو او ميتودونو په واسطه رابرسيره،
جوت او ثابت شوي دي.

فضا:

د فضا په هکله په قران کريم کې درې مبارک آيتونه راغلي

دي.

الله(ج) په قران کريم کې فرمایي:

۵۵:۳۳ «...اپ تولیه د پیريانو او انسانانو که چيرى قدرت
لری، تاسي چه بهرو وحئ [نفذوا] له خنډو د آسمانونو او
مئکي خخه پس و وحئ و بهنه وحئ مگر [سلطن] په قوت
او زور سره»

۱۴-۱۵: «...په هغه (دروازه) کښې چې تل ختل (اسمان
ته) نو خامخا به يې ويلىي وو بيشکه هم دا خبره ده چې
[سُكْرَت] يا خيره شوي دي سترګې زموږ بلکه یو قوم یو چې
جادو راباندي کړي دوی وي»

دانګريښي (if) د عربي (ان) د شرایط او امکاناتو مانا لري
يعنى فرضيه د رسيدولو یا نه رسيدولو ده.
په عربي کې (حتى) او (ان) د امکان او (لا) د نه امکان مانا
ورکوي.

په قران کريم کې دلته جين او انس ته اشاره کوي:

د(نذوا) مانا د (د کازیرنیرسکایز) ډکشنري په اساس
مستقیم تیریدل او د بدن بلی خواته راوتلو ته وايی لکه:

غشی

نو دلته د ژور نفوذ کولواو بلی خواته د راوتلو مانا
ورکوي.

د(سلطن) لفظ ويوي پروژې ته د رسيدولو په مانا ده بېله
شكه د دي مبارک ايت نه مالوميرې چې يو ورخ به انسان
پورته آسمان ته و خبزې نه يوازې آسمان ته بلکې د مئکې
دننه به هم د خېرنې او سپرنې لپاره تاشي.

او په دوېم او درېيم مبارکو آيتونو کې چې خدائی(ج) د
مکې کافرانو ته خطاب کوي او فرمایي:

که ان د آسمان دروازه خلاصه شي او هغوي را پورته شي
هغوي به په مغشوش نظر و گوري لکه هغه چې ډير نشه
وي يا دا چې چا کوډي پر کوي وي.

کله چې په (۱۹۷۱) کال کې دانسان سفرو فضا ته پيل شو او
د هغه خايه مئکې ته وکتل شول هلته آسمان لکه د مئکې
نه چې مالوميرې شين نه، بلکه تک تور مالوميدئ حکه د
لمروړانګې چې د مئکې په اتموسفير ولګيرې نو آسمان

موږ ته تک شين مالوميرېي خو هلته مئکه په تور آسمان
کې په شين شپول کې نغښتي بنکاريېي:
د مئکې هغه خوا چې د لمر خواته ده روښانه او نيمه بله
خوايې تياره مالوميرېي. کله چې مئکه په خپل مدار خرخي
روښانيې هم هغسي پاته کيرېي او په بل نيم اتموسفير کې
بي یو انتقالی خو حون (حرکت) ليدل کيرېي او په (۲۴)
 ساعتو (ګړيو) کې همداسي په بله خوا کې هم په عين وخت
کې یو انتقالی حرکت ليدل کيرېي. که خوک په دي حالت کې
مئکې ته وګورئ تاسو به له هېښتیا نه داسې سوچ وکړئ
چې تاسو نشه یاست یا چا کوډي درباندي کړي دي. حکه د
انسان ستړګې ورته مبهوت پاته کيرېي لکه هغسي چې قران
شريف اشاره ورته کړي ده:

د کایناتو پیداپښت:

د کاسمو لوژي تیوري او خپرني دا نسيي چې په يو وخت
کې تول کاینات هیڅ شی نه وو مګريو لوګي (يو مبهم ډير
کثافت لرونکي شی او تاوده گازونه) او يوه اوریئخ وه.
دا دستنېرد اوتنۍ کاسمولوژي یو منل شوی اصل دئ
چې تراوشه د دې لوګيزو موادو نه نوي ستوري د
پیداکيدو و په حال کې ليدل کېږي.
دا دشپې په آسمان کې چې د استوري مالو مېږي دا توله
له همدي دود یا لوګي نه جوړ شوي اجرام دي.
په دې هکله قرانکریم فرمایي:
۱۱:۴۹ «بيابې اراده و فرمایله آسمان ته حال دا چې دغه آسما
ن یو لوګي [د دخان] وو»
ډاکټر (الفرید کرونر) د جرمني د ميونيخ د پوهنتون د
جیولوژي نامتو پروفیسور وايي:

سوچ و کرئ محمد له کومه ئاييه پوهيدى؟ زه فكر کوم دا
ناممکنه ده (۱۴) پېرى مخکي دی خوک د کايناتو په منشا
پوه وي ئىكە ساينس پوهانو اوس دا خو کاله مخ کي د ډيرو
لورو تکنالوژي د ميتودونو په مرسته داربنتيا و موندله
او خورلس سوه کاله مخ کي خوک په هستوي فزيك
پوهيدئ؟ چې وايي آسمانونه او مخکه يوه منشالري.

د منى(سپرم) پيداينه:

خدای(ج) په قران شريف کي فرمایي:
۷:۸۲ «نو ودى گوري انسان چې له خه شى خخه پيدا کړي
شوئ دئ.

پيدا کړ شوئ دئ له او بوب و هونکيو خخه په رحم کښې
هسي او به(مني) چې راوئي له منځه د(شا) او له هدوکيو د
سینو خخه»

د جنین په پراو کي د ناريئه توليدي اور گان خوتې(خصيمه)
او د بنه ئى تخدمان(اوري) د بدوده او د شاشمزى د یولسم
بند او دولسىمي پښتى تر منځ واقع وي چې بیا وروسته

دا اور گانونه کښته کېږي د بسحیو اوري یا تخدمان (پلویکس یا کونغری) ته رسیبې او د نارینو هغې لاندی تګ ته ادامه ورکوي او مخکې له زېړې دو (اینجینیل کانال (له لاری (سکروتم) ته رسیبې ان په ټوانی کې لا هم تولیدي اور گان کښته ئې د دې اور گان عصبي رشتې او د وینو زیرمه د ګډلې شريان (ابدو مینل اروتا) ته رسیبې چې دا ساحه د شا تیر یا ستون فقرات او پښتى تر منځ پرته ده

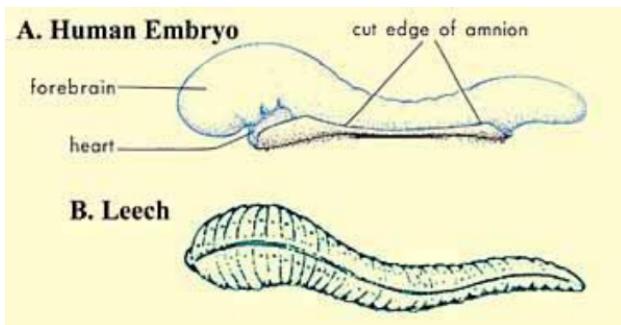
د انسان د جنین وده :

په قران کريم کې د انسان د جنین د (پراونو) مرحلو په هکله داسې راغلي دي:

۱۲-۱۴: «او قسم دئ خامخا په تحقیق پیدا کړي دي موب آدم له خالصو ختو نه بیا و ګرځاوه مورډ دغه نطفه په یوه

تېنگه قرارگاه [قرارم] کېنى بىا و گرئوله موردا نطفه د
وينوتويه [علقه] بىا و گرئوله موردا [مضغه] بوتى د
غوبسو هلپو كو بىا و روسته و راغو ستلە موردى هلپو كو تە
غوبسە بىا مو پيدا كردى پە پيدا يىنىت بل سره...»
د عربى لغت (قرارم) ساتنى تە وا يى چې دلتە يې مو خە د
جنين ساتل دى دلتە د شادتىر چې د شا عضلات ھەغا لا
قوى كوى د جنин ساتنە كوى او هەم د (امينوتىك كخونى)
چې د (امينوتىك مايىع) لرى لخوا يې بىه ساتنە كىبۈى نو
جنين لکە چې ويل شوى دى پە بىه تېنگ او حمايمە شوى
ئاي كې او سىزىي.

پە عربى كې (علقه) درې مانا وي لرى:
لومپى يې وينە اخېستونكى ، دوپم خېپدى (معلق) شى
او درېسىم يې د وينويوه تۇتى.

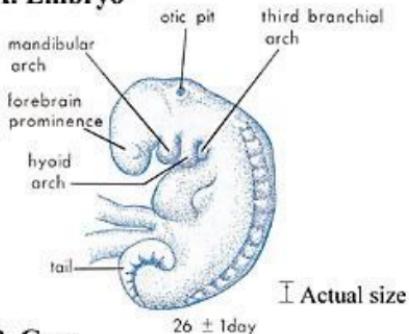

که د وینه اخیستونکي و مانا ته و گورو په لو مری پروا کې
جنين د مور له وينو نه تغذیه کوي

که د (علقه) دوبمی مانا ته و گورو معلق (حربدلی) شي ته
وايي په دی پرا او کې جنین د مور په رحم کې معلق
مالو ميربي

که دربیمي مانا ته يې و گورو د جنین بهرنی بنه لکه د وينو
يوه توته مالو ميربي حکه په دې پرا او کې په جنین کې ڌيره
وينه راتوليزي او تر دربیمي اووني پوري وينه په جنین کې
نه بهيربي نو حکه جنین لکه يوه توته د وينو وي نو دا د علقة
درې سره مانا وي په جنین کې صدق کوي.

A. Embryo

B. Gum

او په دوپیم پړ او کې (مضغه) چې په عربی کې يې مانا
زبینسونکي مواد دي

په دې پړ او کې د جنین بهه دد غابنود نښاني په ډول
زبینسونکي مواد غوندي نيسېي خکه په دې پړ او کې د جنین
په شا کې کړي، کړي شکلونه لکه د چنغانو ليدل کېږي.

آیا محمد (ص) (۱۴۰۰) کاله مخکی خرنگه په دې پوهیدئ؟
حال دا چې هغه وخت دا ننۍ وسایل او الکترونیکي
مايكروسکوپونه نه وه کشف شوي.

(هيم) او (ليو وينهوک) لومړي ساينسيپوهان وو چې په
(۱۶۷۷) کې يې د انسان د سپرم حجره د وخت د پر مختللي
مايكروسکوپ لاندي وليدل هغوي چې د حضرت محمد
(ص) نه يې زر کاله وروسته ژوند کاوه بيا يې هم په غلطۍ
سره فکر کوي چې د سپرم حجره د ډير وروکي ماشوم بنه
لري او د بنهئې په رحم کې کرار کرار وده کوي
پروفيسور (يميريتوس کيت موري) د نړۍ نامتو ساينس
پوه چې د کانادا د ترانتو د پوهنتون د حجري او اناتومي
استاد دئ د خپل د (انسان د ودې) نامه په کتاب کې چې
تراوسه پراتو ژبو ژبارل شوئ دئ او د امریکا له بنو کتابو
نه ګنل کېږي کې ليکي:

دا ماته د افتخار خای دئ چې د انسان د ودې په تشریح کې
مي مرسته وکړه دا واضح ده چې دا کلام د خدای لخوا و
محمد (ص) ته را یېړل شوي دئ خکه دا مالومات خو پېړي

وروسته روښانه شوي او دا ثابتیږي چې محمد(ص) رسول د خدای(ج) دئ.

بیا د موري نه و پونستل شوه: آیا ته دا منې چې قران کريم د خدای کلام دئ؟

هغه حواب ورکړ: په دی کې هیڅ شک نشته
الله(ج) په قران کې فرمای:

۷-۸:۸۲ «هغه چې پیدا کړي بې ته نو برابر بې کړي ته پس
موازینه بې کړي ته په هرشان (کامل) صورت سره چې وې
غوبنسته پیوند بې کړي ته».

د جنس تعین:

د جنس تعین په جنین کې د نر سپرم په واسطه تعینیږي نه
ده بنځۍ د تخمې په واسطه.

د کوچني جنین (۲۳) جورې کروموزوم ایکس ایکس (xx)
یا ایکس وای (xy) اړه لري نو د جنس تعین یوازي په
هغه سپرم اړه لري چې تخمه القاح کوي که د ایکس (x)

سپرم تخمه القاح کړه ماشوم جنۍ او که د واي(y) تخمه
القاح کړه نو ماشوم هلك رائي.
خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
٤٥-٤٦:۵۳ «بیشکه هغه (الله) پیدا کړي یې دی جورې نر
او بسحه له یوه خاځکۍ او بوبو(مني) خخه کله چې وڅخاوه
شي په رحم [تمني] [کښې].»

د (نطفه) عربی مانا ده دمایع یولې مقدار د (تمني) مانا ده
انزال يا بهر کيدل نو نطفه اشاره و سپرم ته ده چې خارجېږي
او جنس تعینوي.

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي
٣٧-٣٩:٧٥ «آيانه د دغه یوه خاځکۍ له مني خخه تو یوه
شي (رحمونو) بیا و دې یوه تو ټه د وینو پیدا کړ الله (د
اندامونو یې) پس برابر کړ نو پیدا کړله هغه خخه جوره
نارينه بسحه...»

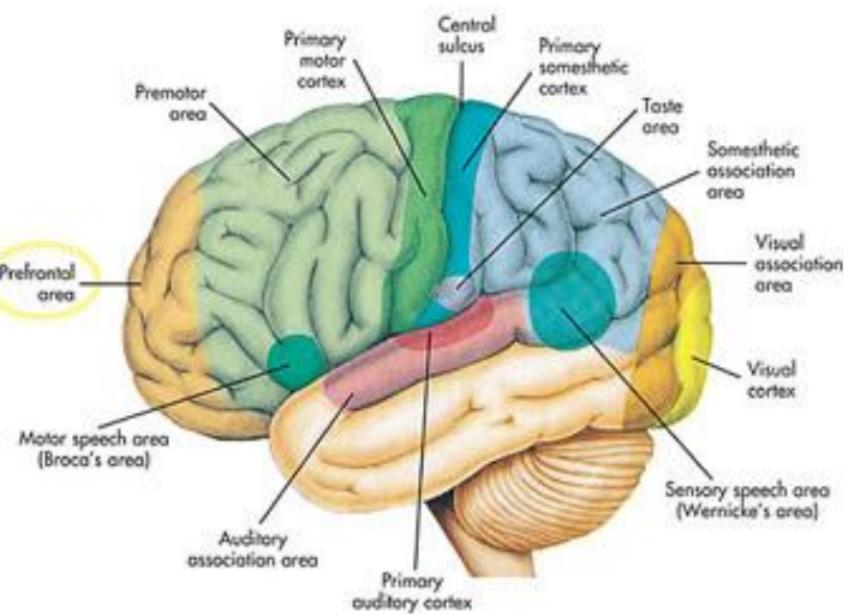
تراوسه حئينې خلک بسحه د جنس په تعین کې پړه بولي حال
دا چې د نر سپرم د جنس تعین کوونکۍ دئ.

د ماغاکبر:

خدای(ج) په قرانکریم کې د هغه سړی په هکله چې محمد
(ص) یې په کعبه شریفه کې له لمانځه نه منع کوئ وایي:
۱۷:۹۶-۱۵:۹۵ «...قسم دئ که نه شو منع نو خامخا به یې سخت را
کاربو په وېښتو د تندی [ناصیه] دا ناصیه درو اغجنه او
گناهکاره ده»

ولی قرانکریم وایي د سرمخکنې برخه درو اغجنه او گناه
کاره ده؟

ولی قرانکریم نه دی ویلي گناه کار او درو اغجن سړی؟
د سرد مخکنې خوا د درو اغنو او گناه سره خه اړیکې لري؟

که دانسان د سراسکلیت کې د سر مخکنی برخه و گورو دا
د دماغ اکبر مخکنی خوا ده. فیزیو لوژی د دې برخې د
دندي په هکله د فیزیولوژي او انااتومي د اساساتو کتاب
کې د اسې ليکل شوي دي: د سرد مخکنی برخه (پریفوتل
اریا) د هیجاناتو، د وړاند وینو، د پلان او ابتدایې
حرکاتو مرکز دئ چې د کارتیکس دیو ځای کیدو ساھه ده.
همدارنګه د اکتاب وايي: د اچې دا برخه په هیجاناتو کې

د خيله برخه ده همداسي فکر کيږي دا ساحه د تجاوزي
کارونو مرکز هم وي.
که خه هم دا برحه د بنو او بد و هيچاني حرکاتو د پلان مرکز
دئ خود درواغو او ربنتيا ويلومسوليٽ يې هم په غاره
دئ. نو دا ثابيردي چې دا ساحه د گناه د که او درواغجنه برخه
ده دا موضوع او س د ساينس پوهانو لخوا په دي وروستيو
شپيتوا خiero کلو کې کشف شوي ده.

غرونه:

پروفيسور (ایمريتيس فرانک پرييس) چې د امریکا
د پخوانی ریيس جمهور جيمی کارترا د ساينس د چارو
سلامکار وو او دولس كاله د واشنگتن د ساينس او ملي
اكاديمى ریيس وو په خپل كتاب (حmkه) چې د نړۍ په
ډيرو پوهنتونو کې د اساسی ريفرنس او درسي كتاب دئ
ليکي:

غرونه د مئکي لاندي بنادي جرري لري دا جرري په
مئکه نتوتلي دي چې د موربي يا ميخونو بنه لري دا هغه
شى دئ چې قران كريم هغه (۱۴) پيرى مخکي تshireح كړي
دي الله(ج) په قران كريم کې فرمابي:

سوره ۷۸:۷-۶

«آيانه ده ګرځولي موره مئکه بستر(فرش) ، او
غرونه[اوتدا] ميخونه؟»

دمئکي پر سر غرونه لکه ميخونه د ی چې دا جرري د
مئکي لاندي پتدي، د ساينس په اساس لومرى تيوري
چې ويل شوی غرونه ژوري جرري لري په (۱۸۲۵) د (منجم
رويل سر جورج هييري) ويلى دي هفو ويل: غرونه د مئکي
دقشري په ثابتوالى کې مهم رول لري او د مئکي د بنوري دو
او خوئښت خنډه ګرځي.

الله(ج) په قران كريم کې ويلى دي:
۱۵:۱۲ «او غورځولي يې دي پر مئکه بارونه (غرونه) لپاره
ده دي چې ونه بنوري پر مئکه پرتاسو باندي...»

د پلیت نیولونتنی تیوری ثابتوي چې غرونه د مئکې
موازینه ساتي دا تیوري چې غرونه د مئکې موازینه ساتي
په کال (۱۹۷۰) کې ویل شوی ۵۵.
د جیولوژي په اساس د مئکې شعاع (۲۰۳۵) کيلومتره ده
د بحر لاندی د ھمکې قشر (۵) کيلومتره دئ او د غرونو
لاندی دا قشر تر (۸۰) کيلومتر پوري رسیبی هر خومره چې
دمئکې قشنری کېږي په هم هغه اندازه د مئکې د
ښوریدو دامکانات ډیر یېږي.
الله (ج) په قران کريم کې فرمایي:

۳۱:۳۱ «او پیدا کړی موب په مئکه باندې درانه غرونه ولاړ
چې ونه خو حیې دا مئکه په دوی، ګرځولی دی موب په په
دغه (مئکه) کښې ارتی لاری د پاره د دې چې دوی لاري
ومومي»
آیا د حضرت محمد (ص) په وخت کې خلک د غرونو په
اساسي شکل پوهيدل؟ ان چا دا ګمان کولاي شو چې دا
جامد غرونه په مئکه کې غږيدلې دي او جرري لري لکه
چې اوسييني ساينس پوها نو هغه تاييد کړي ۵۵.

معاصری او نننی جیولوژی هم دا د قران کریم سوره تصدیق
کړی ده.

د مَحْكَيِّ خُرْخَبْدَل:

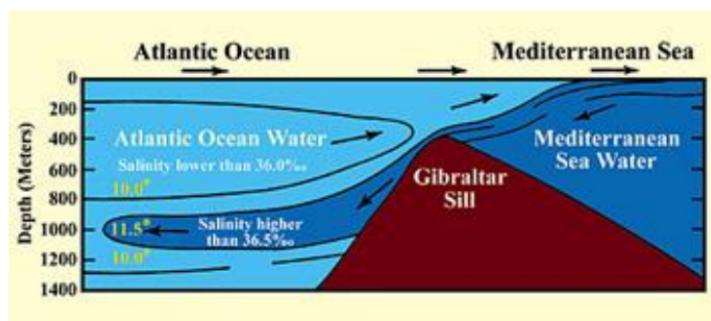
الله (ج) په قرانکریم کې فرمایي:
۳۹:۵ «پیدا کړی دی آسمانونه او مَحْكَه په حق سره
تاووی [کور] شپه پر ورځی او تاووی ورځ په شپه او مسخر
کړی لمرا او سپوبدمى چې هريو روان دی تر مسمی شوي
نېټې پوري...»

د عربی لغات (کور) اصلی مانا د انگریزی (کویل) سره يو
شی ده لکه پر سرباندی لو نگی پیچل .

الله (ج) په قران کریم کې فرمایي:
۸۸:۲۷ «... او وینې به ته غرونه ګمان به کوي ته پرهغو چې
کلک ولاردي حال دا چې دوى به حئی تیریږدی په شان د
اوریځی...»

بحرونواو سیندونو:

د ننني ساينس د کشف په اساس هله چې د بحروننه سره یو څای کېږي د هغو ترمینځ یو حايل شته دا حايل د دوو هغو بحروننه تر منځ چې متفاوته تو دو خه، مالګینتوب او کثافت لري شته د مثال په توګه د مدیترانې بحراوبه نسبت د اتلانيک د بحراوبو ته تو دي، مالګینې او لړ کثافت لرونکي دي.

نوکله چې په (ګبریال درشل) کې د مدیترانې د بحراوبه د اتلانيک بحر ته د خو کيلو مترو په اوږدوالي او د زرو مترو په پلنواли نتوؤخي دا او به هله ثابتی پاته کېږي د

بحرغتی چې، مدو جذر او قوى جريانات دا او بهنه سره گډوي او دا او بهد یو بل سره نه گډيږي.

الله(ج) په قران کريم کې فرمایي:

۲۰:۵۵ «... بهولی یې دی دوه بحرونہ سیندونه چې یو ئای بنکاریږي په منځ د دواړو کښې یو مانع ده چې نه ګله پږدي یو په بل باندی»

خو کله چې قران کريم وايي د خوربو او تر خوا او بو تر منځ یو جلا کوونکي شته چې دوی نه پرپړي سره ګله ي شي.

الله(ج) په قران کريم کې فرمایي:

۵۳:۲۵ «... خوشی کړي یې دی دوه بحرونہ سیندونه چې دغه خورب دئ دير خوب چې تنده ماتوونکي او هغه تريودئ او ګرڅولي ده (الله) په منځ د دغه دواړو کښې یوه مانع او [برزخ] منع کوونکي حصه ...»

که یو سوال وشي چې ولی قران کريم د خوربو او ترو او بو تر منځ کښې مانع وايي؟ او د بحرونو تر منځ بیا مانع او منع کوونکي حصه وايي؟

نننۍ ساینس دا کشف کړ بده چې د بحر په هغه کوشنۍ برخه چې سیند ته نتوئي او هغه ئاي کې تروې او خورې او بهنه سره

يو ئاي كيږي نو خوربې او به د تروواوبونه جلا وي او د دوى
تر منځ يو (پيکنوكلين زون) جوربې چې کثافت يې ددي
دواړو او بونه تو پير لري ددي جلا کوونکي زون مالګه هم د
دې خوبو او تروواوبونه تو پير لري
دا معلومات او سپه دې وروستيو کلنو کې د ډورو پر
مختللو وسايلو چې د بحرونو تودو خه، د مالګې اندازه،
کثافت او په او بونه کې د منحل شوي اکسجين اندازه
مالوموي کشف شوي دي د انسان په ستړگو دا تو پironه نه
مالومېږي او توله ورته يو ډول بنکاري.

د بحرونو د تل چې:

الله(ج) په قران کريم کې فرمایي:
۴۰: «..يا په شان د هغوتاريکيودي په ژور بحر کښې چې
پت کړي وي سره يو موج د پاسه بل موج وي او د پاسه د
دغه (موج) اوريئ وي تيارې دي چې ځيني ددي د پاسه د
ځينو نورو دي کله چې راوباسئ لاس خپل نه وي نژدي چې

وويني دغه (لاس خپل) او هر هغه چې نه وي ورکري الله ده
ته نور رنا پس نشته ده ته هیخ نور رنا»
دا مبارڪ آيات د بحر و نو په تل کې د تيارو خبری کوي
چې هلتنه که انسان لاس راوباسي هغه خپل لاس نه شوي
ليدلی، د بحر لاندی دا تياره د دوه سوه مترو نه پيل کيربي
په دي ژوروالي کې روښنائي نه شته او د زر مترو په
ژوروالي کې بيا بلکل روښنائي نه شته انسان نه شوي
کولاي تر خلو پښتو مترو نه زيات ژور په او بو کې بېله دي
چې په ئانگرو وسايلو مجھزوئي ولارشي. او بل داچې د
بحرونو لاندی ژورو کې خپې او موجونه شته او د هغه
د پاسه نوري خپې شته او دا دوېمي خپې بيا د بحر د
سر خپې او موجونه دي چې موږ هغه وينو ځکه په دي
مبارڪ آيات کې راغلي دي چې دوېمي خپې لکه اوريئي
دي

او ساينس پوهان داخلی خپو په هکله وايي دا داخلی خپې
يا موجونه دي چې د مختلفو کثافت لرونکو او بو تر منځ
واقع کيربي دا داخلی خپې د بحر و نور ژوري او به پونسي ځکه
ژوري او به لور کثافت لري او دا داخلی موجونه لکه د بحر د

سر، مخ چې عمل کوي هغه لکه بهرنېي موجونه ماتېريي
انسان داخلېي موجونه نه شوی ليدلای ئىكەدا موجونه د
تودو خې يا مالگې په توپير سره په يوه ساحه کې را خرگند
بېزې:

اورىئى:

ساينس پو هانو د اورىئۇ ۋولونه مطالعه كرى او دا يې
جوتە كې دە چې دباران اورىئۇ پە يو معين سىستم كې
شىكل نىسىي او جورىيې چې داد اورىئۇ او بادونو پە
ۋولونو پورى ارەلرى.

دباران يو ۋول اورىئەد (كومولونىيمبوس) اورىئەدە
(ميتيورو لو جستانو) پە دې پوهىزېي چې خىنگە اورىئە
باران، بلى او تالاندە جورۇي
د كومولونىيمبوس اورىئە دلاندى پراونو وروستە جورىيې:
۱- اورىئىي د باد پە واسطە پورى وەل كىرىئى: د
(كومولونىيمبوس) اورىئە هغە وخت جورىيې چې كوشنى ا

وریئی (کمولس) د باد په واسطه یو مرکزی تکی ته پوري
و هل شي.

۲- یوزایوالی: کوچنی او ریئی سره یو ظای کیږی او غتی
اوریئی جوروی.

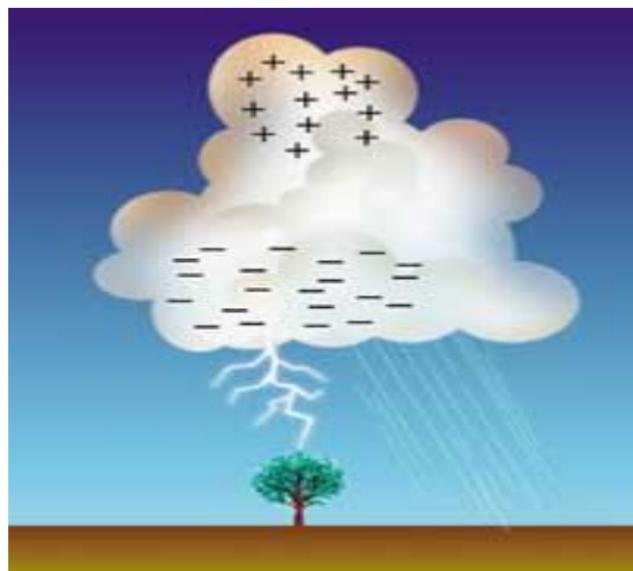
۳- خره کيدل: کله چې کوچنی او ریئی سره یو ظای شوې او
غتې او ریئی یې جوروی کړې نو دا او ریئی کرار کرار
پلنیږي چې دا پلنوالی په مرکزکې نسبت اړخو ته ډيروي نو
کله چې دا عمودي غتهوالی ډيرشي نو او ریئی داتموسفیر
یخو برخو ته پورته کیږی او هلتهد او بوا او بله او پري دانې
جوروی او کرار کرار دا دانې غتېږي چې دا دانې درنې
شوي نو د او ریئی لاندی خواته رائي او بیا د باران او بله
سبب ګرځی.

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي:
۴۳: ۴۴ «آیا نه وینې ته چې بېشکه اللہ روانوي
شری او ریئی بیا یو ظای والی فرمایي په منځ د دغو
اوریئو بیا یې و ګرځوی لاندې باندې قت قت نو وینې به ته
ای (انسانه) باران چې و ئې له منځه د دې او ریئی ...»

میتیورولوجستانو او س په دې و روستیو کلنو کې په
ڏیرو پرمختللي و سایلو لکه: الوتکو، کمپوترونو،
ستیلاتونو او بالونونو په وسیله د اوريئو د جورولو په بنه
او ساختمان پوه شوي دي.
دا ذکر شوی مبارک ایت د اوريئي د جورپيدو و روسته د
تالندې او بلى په هکله داسي وايي:
۴۳:۴۴ «... نازلوي الله له آسمانه غروننه دا اوريئو چې وي په
هغه غرونونو کې بلى پس رسوي الله دا بلى هغه چا ته چې
اراده و فرمایي او گرھوي له هر هغه چا خخه چې اراده يې
و فرمایي د اتيزه روشنایي نژدي ده د هغو سترګې رندي
کري»

(میتیورولوجستانو) دا موندلې ده چې د (کومولونیمبوس)
اوریئي هغه چې بلى اوروبي ۲۵۰۰۰ تر ۳۰۰۰۰ فيته يا (۷.۴-۷.۵)
د میتیورولوجي په اساس هغه اوريئي چې بلى اوروبي هغه
برقي کيربي: کله چې د باران خاځکي د بلى د دانو سره
و منسلۍ يا تکروکري نو هغه خاځکي کنګل کيربي او خپله

پته انرژي ازاده وي دا انرژي بيا د بلى مخ تودوي او د يخي
كرستل يې مخ پونسي او الکترونونه د ساره شيانو نه تودو

شيانو ته حرڪت کوي نو بلى منفي چارچ اخلي همداسي
كله چې د بلى داني د ډير وي خو
څاخکوسره تماس و کړي د دې یخو کو چنۍ څاخکو د درو
مثبت چارچ ماتيرې؛ دا مثبت چارچ بيا د او ریئي پورته
خوا ته ئېي او بلى منفي چارچ نيسېي او او ریئي لاندي
خوا ته ئېي او هغې ته منفي چارچ ورکوي او دا منفي چارچ

بیا د تندر سبب گرئي نو بلی د تندر د پیدا کې د مهم
فكتور دئ لکه چې قران پاک وايي.

په (۱۲۰۰) کې د (ارستوتل) نظریه دا وه چې اتموسفير دو
دوله هوا تولید وي یوه سره او بله توده هغه ويل: د تندر رغ
د وچې هوا او اوريئود مبنی تلو خخه پیدا کيرېي او بريښنا
بیا د وچې هوا په بې شمېي او رسه د سوئيدولونه پیدا
کيرېي. دا هغه نظریه وه چې د اسلام په وخت کې هم خلکو
باور پري درلود.

د مئکې ګردیوالی:

په لوړۍ وختونو کې خلکو دا عقیده درلوده چې مئکه
اوارة ده او خلک ويريدل چې د هغه نه ونه لوړېي
(فرانسیز درایک) لوړۍ سړۍ ووچې هغه په
کال (۱۵۹۷) که د بحري سفر وروسته وویل چې مئکه
ګردې، ۵۵
خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي

۳۱:۲۹ «آیا نه وینئ چې بېشکە اللہ تنباسی [يولج] شپه په
ورخ کښې او تنباسی ورخ په شپه کې او مسخر کړي دي
تاسو ته لمر او سپوردمی هر یو روان دی ترتاکلی مودې
پورې»

یولج (نباسی) مانا لري، کرار او په تدریج سره ننیستل.
نو که مھکه او اره واى نو شپه په ورخ او ورخ په شپه به یو
وار دفعتاً او بنتله نو دامبارک ایات دا مانا لري چې مھکه
ګردې ده.

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۳۶:۴۰ «نه دئ لمر لایق دغه لره چې لاندې کړي سپوردمی ونه
شپه رو مبی کیدونکي ده له ورئي او دغه ټول (فلکي
اجرام) په اسمان کې چور لیدونکي [یسبحون] دی»
د یسبحون چې له (سباحه) نه اخیستل شوې ده لغوی مانا
بې (حرکت، خلورو خواووته گام (قدم) (واهل او وضعی
حرکت دئ)

(ابن تایمیحا چې (taymiyah) کې یې وفات
کړي دې یو مشهور مفسیر ووهغه په مجموع الفتوه شپږم

توك (٥٢٧-٥٢٦) پانه کي ليكي: فلك چي جمع يبي (الفلوه)
(ريبنه يبي فلکان ده گردي شي ته وايي
هجه وايي: آسماني اجرائم تول گردي دي نولمر او سپوردمي
هم فلك يعني گردي دي
ابن عباس وايي فلك خرخيدونكى ارغرى ته وايي
خليفه رشيد وايي دحهاد شتر مرغ هگى ته وايي
خدای (ج) په قران شريف کي فرمایي:
»... او مئكه وروسته له دغه صافه [دحها] وغورو له«
د (دحها) مانا په هکله (ا. یوسف علی) وايي دحها يوه
معنى وسیع او پراخه او بله معنی يبي د شتر مرغ هگى ده
نوئکه مئکه د شتر مرغ د هگى سره ورته بنه لري
د مئکي د گرديوالى يو ثبوت د دوو ختيزونو او د دوو
لويديزونو ذكر دئ:
الله (ج) په قران کريم کي فرمایي:
»رب د دواړو مشرقينو او د دواړو مغربينو دئ«
دا دا مانا لري چي لمر په نيمه کره د حمکي کي را پورته
کيرې او بلې خواته غروب کوي دا يبي يو ختيئ او يو
لويدېيچ او په بله نيمه کره کي بيا لمر دبل خايه را خيژي او

بل چيری لوپری دا یې دوبم ختیئ او لویدیئ که مئکه او اره
واى نو یو ختیئ او یو لو دیئ به ویل شوی وايی همدا علت
دئ چې په نيمه کره کې ورخ او عین وخت کې په بله نيمه
کره کې شپه ده او د دواړو مغرب او مشرق سره تو پیر لري.
همدا علت دی چې دلته د دوو ختیزو یا د دوو لویدیزو
فاصله نسبت له لویدیزه تر ختیزه و اتننه زیاته بنصول شوی
ده څکه د یوې نیم کړې د لمرا ختلوا ځای د بلې نیم کړې د لمرا
لو بدولو ځای دئ
۳۸:۴۳ «...کاشکی چې وی په منځ زما او ستا کښې لري
والی لکه د مشرقينو...»

د لمرا حرکت:

(کیپلر) لو مری سړی و چې هغه ویل: لمرا خرخي او س دتننی
ساينس له خوا دا جو ته شوې ده چې لمري په افقې ډول حرکت
لري.

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي
٣٨:٣٦ «لمر [تجرى] ئى په خپلى تاکلى لارې [مستقر]
باندې دغه اندازه دده دبىه غالب قوي بىنه دانا»
د تجري مانا ده کرار او منظم افقى حرکت کول
اود مستقر مانا ده هغه وخت او ئاي چې ختمىرى.
(يوسف على) وايى: مستقر درې مانا وي لري:
لومرى: محدود وخت
دوېم: د استراحت ئاي
او درېيم: مسكن ياد ژوند کولو ئاي
دلته يې لومرى مانا سمه ده او حىينى بىا وايى دويمه مانا
يې سمه ده يعنى د شېي استراحت کوي چې د بلى ورخې
لوبه پيل کري ، چې مورته مالومىرى.
لمريه (٢٥) ورخو کې يو وار په خپل محور را خرخي او په
فضا کې يې حرکت (٢٤٠) کيلومتره په يوه ثانىه کې دى او د
هغه يو دور (٢٠٠) ميليونه كاله نىسي چې په فضا کې يو
وار و خرخي.
سپورتىمى په (نوېنىت نىمي) ورخو کې يو وار په خپل مدار
را خرخي.

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
٣٦: «نه دی لمرلايق دغه لره چې لاندې کړي سپورمۍ او
نه شپه رومبې کیدونکي دله ورځي او دغه ټول په آسمان
کښې چورلیدونکي [يسبحون] دي».
هریو په فضا کې خپل مدار لري او هریو خپله خپله
د حرکت لاره لري.

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
٣٥: «الله هغه ذات دی چې ګرځولي يې دی لمر رون
(خلیدونکي) او سپورمۍ روښانه او مقرر کړي يې دی هر
یوه ته منزلونه لپاره د دې چې پوه شئ تاسو په شمیر د
کلونو او په حساب...»
٣٩: «او مسخر کړي په کار لګولي يې دی لمراو سپورمۍ
چې هریو روان دی ترنېتې په نامه کړي شوي پوري...»

د هرشی جوره(زوج) پیدا کول:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:

۴۹:۵۱ «او له هر چیزه خخه پیدا کری دی موب جوری د پاره د

دې چې تاسې پند واخلئ»

هر شى انسانان، ژوي او نباتات ان اتوم چې منفى او مثبت

چارچونه لري جوره پیدا شوي دي

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي

۳۶:۳۶ «پاکي ده هغه اللہ ته چې پیدا کری بې دی دغه جوری

تول له هغو خیزونو چې زرغونوی بې مئکه او له هغو خخه

چې دوى بې نه پیژنې»

هغه شیانولکه چې عرب نه پوهيدل چې نباتات هم نرا او

بنئه لري او انسانان تراوسه هم په ډیرو شیانو نه پوهيرې

نور هغه شیان چې خدای (ج) جورې پیدا کری شايد په

راتلونکي کې انسان په هغه پوه شي.

انسانان، ژوي او نباتات توله جوري لري يعني نرا و بنئه

لري د نباتات تو د نرا و بنئې په هکله لو مری حل يو فرانسوی

بوټانيست په (۱۹) پېړۍ کې دا نظر درلود او وروسته بیا

يو هندی بوټانيست (۱۹۲۱ د (بوس) په نامه دا موضوع نشر

ته ورسوله چې توله نباتات بنئه او نر لري ان هره میوه

بنجنه او نرلري که د جواری تانته و گورو د هغه دوا رو خوا وو
دانې نارينه او د مابين داني يې بنجئينه دی چې د دې
بنجئينه دانونه يې د نسل گيرې د پاره استفاده کيري.

بادونه:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي
۲۲:۱۵ «اورالیېلی دی موږ بادونه بلا ربونکې [الواقع] پس
نازله کړي لیېلې ده مور بتاسو ته دغه او به نو و خښولی موږ
تاسي ته دغه او به...»

په دې ایت کې دوه ډوله ژباره کیدا شی باد د نباتاتو د
القاح سبب ګرئي څکه باد د نباتاتو ګرده انتقالوی دا شاید
په هر حال یوه نمونه او کنایه وي او بل دا چې بادونه د
اور یخود جو رېدو سبب ګرئي خداي(ج) په قران شریف کې
فرمایي:

۴۸:۳۰ «الله هغه دئ چې رالیېري بادونه پس پورته کوي
اور یخوي نو خپروي دغه په آسمان کښې خرنګه چې اراده
و کړي...»

نننی هايدرولوژی بلکل د دی قراني تشریح سره موافقه
لري

د ٽمكى لاندى او به:

داوبو په رول هر خوک پوهيرې په اوومه پيرې كې (تاليس
او ميلى توس) يوه تيوري طرح كېپ وە هغۇو يەل:
د بحونو او به ٽمكى تەراپورتە كېرى او بىا پە خاورو كې
نفوذ كوي.

تر (۱۸) پېپىي همدا تيوري چلىدله بىا (برنارد
پالىسى) په (۱۵۸۰) كې دا نظروركۈز: چې د ٽمكى لاندى
او به د باران د او بونە لاس تەراخىي چې دا (۱۴) پېپىي مخكى
قرانكريم همدا سىي وىلى دى
خدايى (ج) پە قران شريف كې فرمابىي
د ۲۱:۳۹ «آيانە وينى تە الله بىشكە نازلىي كېرى دى لە (طرفە)
اسمانە او به پس ننه اىستلى بې دى دا (او به) پە چىنو د
ٽمكى كېنى...»

د گوتي نبسان:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
٤٧٥ «حال ده چې قادر یوموږ په دې باندې چې برابر کړو
نبسان د گوتو د دوی»

کافرانو ویل چې په قیامت کې د مرود هلهوکونه خرنګه
خلک راژوندي کېږي او هغه له خهنه پېژندلی شي چې
څوک دئ؟ خداي(ج) فرمایي کولای شو ستاسو د هلهوکو
د یوځای کیدونه تاسو ژوندي کړو او ستا سو هویت د
گوتو د نښونه پیدا کړو. د گوتي نبسان په (۱۸۸۰) کې د
هویت د تشخيص لپاره وروسته له هغه چې (فرانسیز گوت
(خیرنہ وکړه چې د دو تنوان د دوو غبرګولیانو د گوتي
نبسان یو ډول نه دئ د گوتي نبسان یو ساینسی میتود شو.
چې اوس د دې میتود نه په توله نړۍ کې د پولیسو لخوا د
جرایمو د مخنيوي لپاره کارول کېږي.

درد:

دا چې وايي درد يوازي په ماغزو اړه لري غلطه ثابته شوي
ده اوس دا جو ته شوي ده چې دردونه په پوستکي هم اړه لري

پروفيسور (تگاتت تجاسين) د تايلنډ د پوهنتون د
اناټومي د دېپارتمنت پروفيسور وايي:
داد تعجب ور خبره ده چې دا موضوع اوس کشف شوي خو
قران کريم هغه (۱۴) (پېړۍ مخکې ويلى ۵).
خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۵۲:۴ «هر کله چې پا خه شي پوستکي د دوى بدلو موږ
د دوى ته پوستکي غير له هغوله پاره د دې چې وڅکي دوى
عذاب (درد)»

د لمرا او سپورډي رنا:

پخوا دا نظر ووچې سپوردمی خپله روښانه ده خواوس ويل
کېږي چې د سپوردمی رنا یوه انعکاسي روښنایې ده خداي
(ج) په قران شریف کې فرمایي:

۲۱:۲۵ «لوی برکتناک دې هغه ذات چې پیداکړي يې دې په
آسمان کښې برجونه او پیداکړې يې ده په کښې
د یوه (لمر) او سپوردمی روښانه»

لمرتہ په عربي کې شمس، سراج او وهاج وايي د سراج مانا
ده لمپه د وهاج مانا ده د شغلیزه (خلیدونکی) (لمپه او
دضیا مانا ده لور خلیدونکی چې د تولو ماناوی هغه
روښنایي او تودو خې ته وايي چې د داخلی احتراق نه لاس
ته راخي.

او سپوردمی ته په عربي کښې قمر وايي او په قران کريم کې
ورته (منير) او (نور) ويل شوی دی چې غبرګه (انعکاسي)
شوی روښنایي ته وايي
او قران کريم وايي چې سپوردمی ه غیر فعاله او بې
روښنایي ده او له همدي خاطره لمرتہ منيريا نور نه دی ويل
شوی.

د ستورو تر منځ پلونه:

پخوا د اسي وييل کېده چې د ستورو تر منځ خلا ده، او س د استروفزيک پوهانو دا کشف کړيده چې د ستورو تر منځ پلونو وجود لري چې هغه ته پلازمما وايي پلازمما يو ايونايز ګاز دئ چې ازادو الکترونونو او پروتونونو مساوى تعداد لري

پلازمدا جسامو خلورم حالت (جامد، مايع او ګاز) دئ خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي:
۲۵:۵ «هغه (الله) چې پیدا کړي بي دي آسمانونه او مخکه او هغه چې په منځ د دغۇ دوارو کښې دي ...»

د کايناتو توسعه:

په (۱۹۲۵) کې يو امریکائی ستور پوه (يدوين هبل) د اسي شواهد و بنوول چې کهکشانو نه يو د بل نه ليري کېږي او کاينات توسعه پیدا کوي خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي:

۵۱:۴۷ «او آسمان موجود کړی دئ موب په قدرت خپل او
بیشکه موب خامخا [موسعون] پراخواونکي يو»
موسعون په عربی کې د توسعې معنۍ ورکوي.
يو مشهور استروفیزیک پوه (ستيفن هاوکنگ) په خپل
کتاب (د وخت مختصر تاریخ) کې لیکلی دي: دا د کایانا تو
د توسعې کشف او موندنه د شلمي پېړي يو لوی کشف دئ.

سپورډمى ته تګ:

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي:
۸۴-۲۰:۱۸ «او قسم خورم) په سپورډمى کله چې مکمله
شي خامخا تاسي پورته [ترکبن] به شى تاسي د يو طبقي نه
وروسته بلي طبقي ته
پس خه دی چې ايمان نه راوري»
د ترکبن لغت چې د راکبه نه اخيستل شوي دی معنۍ يې (پورته کيدل ، پیاده تګ ، تعقیبول...) دی.

تاسو به په راتلونکي کې سپوردمى ته طبقه په طبقه او
مرحله په مرحله چې مقصد يې نقلیه وسايل دی چې مرحله
په مرحله تكميل شويدي
او همداسي کيهانوردان هر طبقه د اتموسفيرد يو بل پسى
تيروى او بيا د سپوردمى جاذبې ته نتوئى.
خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي:
٢٥-٣١: «بيشكه مورتونى كړي دي او به تو يول بيا
څيرى [شقا] كړي ده مور ځمکه خيرول بيا مو زرغونې كړي
دي په هغې (ځمکې) ...»
خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي:
٤٥: «را نزدې شو هغه ساعت چې شق [انشق] شي
سپوردمى»
دلته د شقا معنى يوې کول او کندل راغلي ده
که (١٩٧٩) ته سپوردمى ته ختلو مراجعه وشي هلتنه يو
کيهانورد پياده شو او د سپوردمى خاوره يې و کندله او له
خان سره يې مهکې ته راوله چې د دی مبارک ايت مانا
داسي کيداي شي چې «هغه ساعت (نزدې دئ) چې
سپوردمى، مطالعه شي».

یات شریف د ابجد په حساب جمع شی (۱۳۹۰) ورکوی
کال مصادف دئ (۱۳۹۰) هجري کال سره که دا

أ	س	ع	ة
1	+ 30	+ 60	+ 1
و		ن	ش
6	+ 1	+ 50	+ 300
أ	ل	ق	ر
1	+ 30	+ 100	+ 40
TOTAL: 1390 (GREGORIAN 1969)			

خدای بنہ پوہیزی!

د اتوم و پنیل:

(۲۳) پیړی مخکې د (دیموکریتس) تیوری چې ویل بې
اتوم تر تولو کوشنی ذره ده او عربو هم همدا عقیده درلوده
او دا تر خو کالو تر مخي پوری چلیده او سدا جو ته شوې ده
چې اتوم ماتیدونکي دی او دا د شلمي پیړی یو مهم کشف
دئ.

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۳:۳۴ «...نه پتیبوی له ده په اندازه د یوې ذري (اتوم) په
اسمانونو کښې او نه په مئکه کښې او نه وروکۍ له هغې
ذری او نه لوی...»

خدای (ج) د اتوم د لوی او وروکۍ باندی خبر دئ
اتوم ته په عربی ذره وايي نو مالوم مېږي له اتوم نه کوچنی
شی هم شته

د الوتونکي:

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي

۳۸:۶ «او نشته هیچ حیوان خوئیدونکی تلونکی په
مئکه کښې او نه هیچ مارغه چې الوئی مگر تول
مخلوقات دی په شان ستاسو...»
خیرنې دا نبیي چې تول ژوی او الوتونکی تول نیز ژوند ، د
ژوند نظم او د کارونو ويشه لری

د الوتونکو الوتنه:

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي:
۷۹:۱۲ «آیا نه گورئ په طرف د الوتونکو چې مسخر کړی
شوی دي په هوا د آسمان کښې نه ساتي دوى مگر الله
بیشكه په دغه کښې خامخا دلایل دي د پاره د کام (قوم
(چې ایمان را وړي)»

۱۹:۲۷ «آیا نه گورئ مرغانو ته له پاسه د سرونو د دوى
پرانیحی وزرونه او تولوی نه نیسي نه ساتي دوى په هوا
کښې [یمسکهن] له پریو تو ...»

د يمسكهن مانا يو لاس په بل لاس اينسونول دی چې یو شی
ونيسی چې الله تعالی الوتونکې په خپل واک کې لرى د
حینو الوتونکو سفر كول د یوارثي جين په واسطه
کنتروليبرى او ھوان الوتونکې بېله دی چې پخوانى تجربه
، رهنمما او نخشە ولرى بېله کومي غلطى مغلق سفرونه
کوي

پروفيسور(همبىرگر) په خپل كتاب (قدرت او كمزوري)
کې ليکي: موتون الوتونکې د فاسفيك بحر به سر په
شپرو مياشتوكې (٢٤٠٠) كيلومتره سفر كوي او د یوې
اوونى تميد و نه وروسته بيرته خپل پخوانى ئاي ته
راستنيرى.

د بىگ بنگ (لوى درز):

د بىگ بنگ د تىوري په اساس قول کاينات په ابتداكې يوه
لويه كتلە (لومپنى نوبيلايا سحاب ييا دوره) وە بىا هلتە يو

بیگ بنگ(لوی درز) چې هغه بیا د کهکشان د جوریدو
سبب شو منځ ته راغلي
په کایناتو کې د استرو فزيک د تshireح په اساس لوی درز
ته بیگ بنگ وايي چې د هغه په پايله کې کهکشان جور
شول او په هغه کې بیا ستوري ، سيارې ، لمر او سپورتمى
پيدا شول.

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
۲۱:۳۰ «... چې بیشكه آسمانونه او ځمکه وه دواړه سره نښتی
پس بیل کړل مورډواړه»

اتموسفیر:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
۱۱:۸۲ «او قسم دی په آسمان خاوند د بيرته
[رجع[ګرځیدو(چورلیدلو)]

۲۲:۲ «.. چه ګرځولی بې ده تاسو ته ځمکه فرش او آسمان چت
او نازلي کړي بې دی له آسمانه او به...»

په لومري مبارڪ ايات کي خداي(ج) په آسمان قسم اخلي او د هغه دنده دوباره استول بله دې چې وويل شي د خه شي استول نسيي.

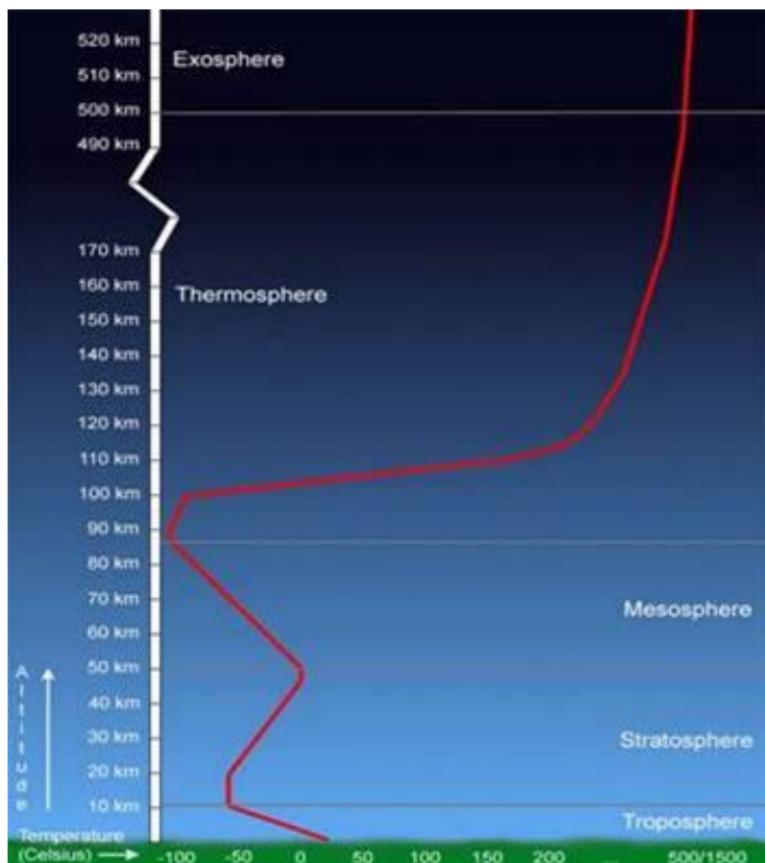
په دو بم مبارڪ ايات کي آسمان ته چت ويل شوي دئ. راشئ د ننني ساينس په رنا کي اتموسفير ته وگورو ! اتموسفير په اصطلاح د مهکي هوا ته وايي چې د مهکي له مخه پيل کيردي او تر خلا پوري رسيربي چې په خو پوريو (طبقو) ويسل شوي دئ.

لومري پورته ترو پو سفير دو بمي ته سترا تو سفير ، در بمي ته ميزو سفير او خلورمي ته بي ترموزفير وايي. دبيرته استولو مانا داده چې باران را استول او د او بو بيرته تبخيرول او آسمان ته تلل يا د لم رد ورانگو دوباره غبرگون (انعکاس) و آسمان ته ، يا د لوري تو دو خي او د راديyo اكتيفو دورانگو بيرته استول تشیال (فضا) ته چې موبې تري و ساتي او همدا سې د آسماني ڏبرو (ميتو راي ټونو) نه د مهکي ساتل دي.

دترموسفیر په پور (طبقه) کې د تودخې درجه له (۵۰۰) نه
تر (۱۵۰۰) سانتي ګراده پوري رسپري کله چې ميتورايتونه
په ډير سرعت د مئکې خواته راشي د تروموسفير د پور
سره تماس وکړي ويلی کېږي.

په فضا کې چې دا ستوري د حرکت په حال کې ليدل کېږي
دا هغه ميتورايتونه دی چې په فضا کې اوسي او د
اتموسفير سره د تماس په وخت کې یوه سره غور حکه کېږي

د اوزون طبقه ډيرې وړانګې جذبوي او بيا هغه بيرته
استوي. نو اتموسفير لکه یو کمپله د مئکې مخ پونسلۍ
دئ او مئکه د يخني او تودوخې نه ساتي.

د سترا تو سفیر طبقه بیا د ماورای بنفس و رانگکی جذب وي او میوزو سفیر بیا میتوري ایتونه ویلی کوي همدا سپی مئکه یوه مقناطیسي زوروره ساحه لري چې هغه ته (مگنتی سفیر) وايي چې زرونه مايله پراخه طبقه ده دا پور مئکه له آسماني توپانونو نه ساتي.

دانوی مشاهدات دناسا او اروپا د فضاد اجنسی لخوا
ستيلايتونو لخوا تر سره شوي دي.

د ويناو شيدو بهيدنه:

د اسلام نه (۲۰۰) کاله وروسته يو مسلمان ساینس پوه (ابن النافع) د وينو جريان تshireح کړ او بيا (وليم هاروی) په لويدیع کې خپله نظریه تshireح کړه هغه ويل: د غذا په وسیله اعضا تغذیه کيږي
خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۲۲:۱۶ «بيشكه چې دي تاسي ته په چار پايانو کښې ډير لوی عبرت چې در څښوو موږ تاسي ته له هغه ځينو خیزونه څخه چې دي په ګډه ود هغو له منځه د کلمو او د وينو شودی صافې پاکي اسان تيريدونکي لپاره د څښو نکو»
هغه مغلق کيمياوی کړه وره چې په کلمو کې صورت نيسی د غذا نه کارا مدد مواد استخراج کيږي او او کارا مدد مواد بې د یوم مغلق سیستم په واسطه د وينو سیستم ته تنوخي

بیا وینه دا غذ ایي مواد تول بدن ته رسوي چې په هغه کې د
شیدو د تولید غودې هم شاملې دي.
خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
۲۱:۲۳ «او بیشکه چې تاسی ته په خارویو کښې خامخا
عبرت دئ چې څښو موږ تاسی ته له هغو پیو نه چې په
ګډو د دوى کښې دي او شته تاسی ته په دغوا(خارویو
کښې) ګټې ډیرې اوله د دې خورئ تاسی»
دا قراني تشریح د ننۍ، فیزیالوژۍ د کشفیاتو سره یو شی
.۵

د مچیو مهارت::

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي
۲۹:۱۶ «بیا نو و خورئ تاسو (ای مچیو) له هر قسم میوو
څخه نو خئ په لیاره درب خپل ...»

۲۸:۱۲ «او په زره کښې واچوله رب ستا د مچیود شاتو ته
چې ونیسی تاسی په غرونو کښې کورونه او له ونو خخه او
له هغه خخه چې خلک بې لوره جوره وی».

(وان فریچ) چې د مچیود ژوند په هکله خیرونو کې بې د
نوبل جایزه اخیستی ده وايی:

یوه مچی چې یونوي باغ او یانوي ګلان پیدا کړي بيرته
څی او نورو ته خبر ورکوي او د هغه څای نخشه ورنبیسي چې
دا کار د مچیود ډانس په نامه یاد یېږي.

دا ټول کارونه د ساینس د کشفیاتو کمپیوټري کامرو او
نورو ساینسی میتودونو په واسطه او س کشف شوی دي
مچیوته په دې مبارک ایات کې مونث ذکر شوی دي ()
فسلوکۍ او کولۍ) یعنی غذارا ټولوی عسکراو کارگر
مونث دي

شکسپیر د خلورم هنري په تندارمه (نمایشنامه) کې مچیو
ته عسکر چې یو پاچا لري وايی هغه وايی دا کارگر عسکر
نران دی او دا غلطه ده چې هغوی پاچا ته راپورت ورکوي
بلکې کارگرې دي چې ملکې ته راپورت ورکوي

د نړۍ کړتیا:

خداي (ج) په قران شريف کې فرمایي:
٤١:٣٠ «ظاهر شو فساد په بر او بحر کښې په سبب چې کړي
دي لاسونه د خلقو د پاره دوي چې و خکوي دوي ته خه
(سزا) د هغونو چه کړي دی دوي د پاره د دې چې
واوري دوي...»
دلته دا مانا ورکوي چې د فساد او خرابکاري ګناه خپله په
دي نړۍ کې وينئ د مثال په توکه که د او زون طبقه د دوي
په واسطه خرابه شى ضرر به يې دوي ته رسیبوي.
٣٦:٧ «... او خورئ او خښئ او اسراف مه کوئ...»
خداي تعالي اسراف منع کړي دي چې زيان يې بيرته دوي
ته رسیبوي.

د نننی ورخی ڏيری ناروغی د همدي ڏير خوراک نه پيدا
کيږي

د وخت نسبتی والي:

انشتاين ويلى دي چې وخت هم نسبى دئ چې نظر په
شرايطو تغيير کوي او ديو شى وخت د هغه په کتلې او
سرعت اره لري.

خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي:
۴۷:۲۲ «او بيره کوي (کفار) په تا په (راوستلود) عذاب او له
سره خلاف نه کړي الله وعده خپله او بيشکه يوه ورخ په نزد
درب ستالکه زر کاله هغه کلونو خخه چې شميري بي
تاسي»

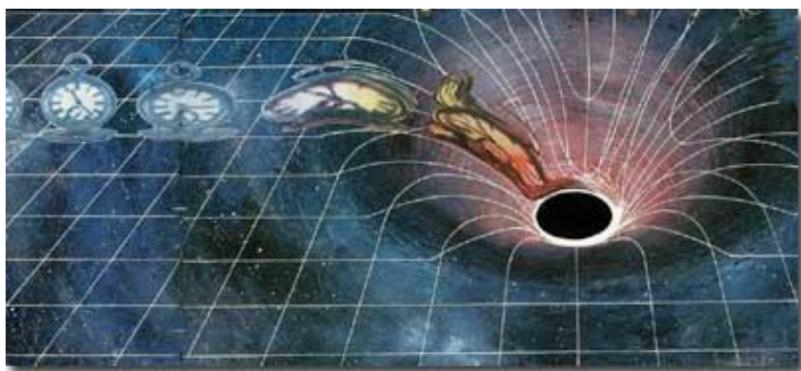
۳۲:۵ «تدبیر کوي (او نازلوی) امر کارله اسمانه حمکي ته
بيا بيرته خيژي هغه کارده ته له مخکي ورخی [يوم] کښې
چې ده اندازه د هغې زر کاله له هغوی چې شميري بي تاسي»

په (۱۹۱۵) کې انشتاين وویل: وخت نسبتی دئ خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۴۷۰ «په هغه ورخ [یوم] کېنې چې ده اندازه د هغې پنځوس زره کاله»

توره سوره:

د هر هغه ستوري چې انرژي بې ختمه شی تورې سورې ته نتوخې.
توره سوره چې نا محدود کثافت. صفر حجم او ډیره وسیع او قوي مقناطسي ساحه لري هغه ان په قوي تلسکوپونو نه ليدل کيرې ټکه د هغه د جاذبي کشش ډير زورور دی چې ان دروبنایي وړانګې بې له هغه نه نشوای راوتلای خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي:
۷۲-۷۵ «نو قسم خورم زه په ځایونو د پريوتلو د ستورو باندي او بيشهه (قسم) دی که پوهېږئ تاسی لوی»

د تورې سورې اصطلاح لومړی حل په (۱۹۷۹) کې د یو امریکایی فزیک پوه (جان ویلر) لخوارا منځ ته شوي ده. د تورې سورې نه حکه د نور وړانګې نه راوړی حکه هلته د لوی کتلې تمرکز په کوچنۍ خلا کې دئ، لویه او زوروره جاذبه تول ذرات نیسی لکه د فوتون او هغه بهرنه پرېږدي. که یو ستوري د لمدرې چنده غت و تورې سورې ته ورشی په شل کیلومتره قطرلرونکی سورې کې نوتلاي شي.

د مئکی پیداکول په شپږو ورڅو کې:

کله چې کاینات پیدا کیدل د هغه سرعت یو میليون میليون
کاله نسبت مئکې ته ډیر وو
که دا وخت محاسبه کرو یو میليون میليون ورځي د مئکې
د کایناتو د یوې دقیقې سره برابره ده
د مئکې له عمره تقریباً (۱۷-۱۶) بیليونه کاله تیریزې او
قران کريم وايې په شپږ ورځو کې کاینات جوړ شوي دي
دا شپږ ورځي د نسبتي وخت په اساس محاسبه شوي دي
چې دا شپږ میليون میليون یا شپږ تريلون ورځي کېږي ئکه
د کایناتو وخت نسبت مئکې ته یو میليون میليون چنده
لورڈی نود مئکې په وخت کې دا ۱۲.۴۲۷ بیليون کاله
کېږي که دا عدد د کال په ورځو چې (۳۲۵.۲۵) وی تقسيم
کرو دا (۱۲.۴۲۷۱۰۴۷۲۳) بیليونه کاله کېږي
لومړۍ ورځ يې (۸) بیليونه کاله د مئکې
دویمه ورځ يې (۴) بیليونه کاله د مئکې
درېیمه ورځ يې (۲) بیليونه کاله د مئکې
څلورمه ورځ يې (۱) بیليونه کاله د مئکې
پېنځمه ورځ يې (۵۰۰) میليونه کاله د مئکې
شپږمه ورځ يې (۲۵۰) میليونه کاله د مئکې

کېږي.

چې دا ټوله کېږي (۱۵ بیلیونه او ۷۵ میلیونه) کاله د
مئکي چې د کاینا تو یوه ورڅ کېږي.

د ستور و ضربان:

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي:
۱-۳:۸۲ «قسم دي په اسمان او [طارق] په راتلونکی د شپې
او خه پوه کړي [ادراك] ته چې خه دی طارق هغه د ثاقب
خليدونکي ستوري دي»

(جو سيلن بيل برونيل) وروسته له هغه خيرنې يې چې د
کامبیرج په پوهنتون کې يې په کال (۱۹۶۷) کې ترسره کړ
وايي: په فضا کې يو منظم سګنال تشخص شوي دئ چې
لكه د زړه ضربان دربي کوي د دي دا ضربان د بيوترون د
ستوري د ژر تحول نه منځ ته رائحي. دي نوي نيوترون ستورو
ته (pulsars) وايي دا ستوري ډير روبانه او منډه
و هونکي ستوري دي. ځينې د دي ستورو په یوه ثانیه کې

(۲۰۰) واري په خپل مدار را خرخي او د ضربان د پيدا کيدو
سبب گرئي.
دلته د طارق نه ضربان مقصد دی او د نجم الثاقب مانا ده
(سوری کول، د مخ تگ يا سوری ته ننوتل)
دا چې دا ستوري روښانه دی نو په تياره کې سوری
خلاصوي او مخ په وړاندی ځېي
موږ نه پوهیږي دا ضربان لرونکی ستوري څه شی دي؟ .
خدای نسه پوهیږي !

د ميرېيانو خبری کول:

خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي
۱۷-۱۸:۲۷ «کله چې راغلل دوی پر کنده د ميرېيو
نو وویل یو ميرېي و بل ته ای ميرېيو! نتوخئ تول مساکينو
خپلو ته چې مات او چیت پیت مو نه کړي هرو مرو تاسی لره
سلیمان او لښکر د ده حال دا چې دوی به نه وی پوه»

د ميريانو د ژوند طريقه د انسانانو سره يو شى ده ئكه:

۱- ميريان خپل مرېي بسخوي.

۲- ميريان ادارى سىitem لكه كارگر، مينجر سوپروايزر.. لرى.

۳- ميريان چې سره يو ئاي شي خبرې كوي

۴- ميريان د خبرو كولوپر مختللى مىتود لرى

۵- ميريان د اموالو د تبادلى ماركىت لرى

ميريان را تول كرى داني تردىر وخت زېرمە كوي كەدانو
نېبن ووهە د هغە جرپى غخوي او كە هغە لندى وي هغە لمر
ته اچوي چې وچي شي.

د مابنام ستوري:

خداي (ج) پە قران شريف كې فرمایي
۴۹:۵۳ «او (دا چې) بىشكە هم (الله) رب د شعرى دئ»
شعرى يو لوی غتى ستوري دئ چې پە اسمان كې د شېپى لە
ورايە مالۇ ميرى ستوري پوهان وايىي دا اصلاً دوه ستوري
دى چې غتى يې پە سترگو ليدل كىرىي او ورېي پە

تيليسكوب کي ليالى شوي دى د دې ستوري مدار
بيضوي دئ خدای (ج) په قران شريف کي فرمایي
۹:۵۳ «د دووليندو يا ډير نژدي له دې نه هم»

د نقلیه و سايل:

خدای (ج) په قران شريف کي فرمایي
۸:۱۲ «او پيدا کري) اسونه او قچري او خره لپاره د دې چې
سورېبې تاسی په دوي باندی او په زينت کولو سره او پيدا
کوي (نور) خيزونه چې او سې نه پيژنې تاسی»
په هغه وخت کي الوتکه، موټر، ريل، موټرسايكل او
بايسىكل او اپولونه وه اختراع شوي او خلک په هغه نه
پوهيدله نو دلته د هغو يادونه شوي ده.

خدای (ج) په قران شريف کي فرمایي:
۴۱-۴۲:۳۶ «او یوه نښه دليل د قدرت (الله) دوي ته داده چې
بيشكه موږ سواره کري دی موږ اولاد د دوي په بيړي (جهاز
د نوح) ډکه کري شوي کښې او پيدا کري دی موږ دوي ته په

شان د دغه هر هغه خه چې دوی پري سورېږي (له نورو
نواقلو خخه)»

الوتكې:

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۲۱:۸۱ «او موب (تابع کړۍ و موب) سلیمان ته باد [ريح] توند
چې روانیده په حکم د ده مoxicې (شام) هغه ته موب چې
برکت اینسي و موب په هغې کې)
له یمن خخه شام ته او له شام خخه یمن ته چې د یوې
میاشتی لاروه په پنځو ګړيو کې رسیده.
۱۲:۳۴ «او مسخر کړۍ موو) سلیمان ته باد سبابي (منزل)
د هغه (د) یوې میاشتی او (د) بیګا بې (منزل) د هغه د یوې
میاشتی (لاره) وه او بهولی مو ود ده د باره چينه دویلیو
شویو مسو (تيلو)»

داسې مالومېږي چې هغه وخت تکنالوژۍ پر مخ تللی او
منحصر په فرد وه د هغه ټول کارونه د ننۍ نړۍ د کارونه
سره سمون کوي خداي بنه پوهېږي.

برېښنا :

۱۲:۳۴ «او سليمان ته باد د سبایي (منزل) او هغه (د) یوې
مياشتني او د بيګايي منزل د هغه د یوې مياشتني (لاره) وه
او بهولي مو ده د ده د پاره چينه د ويلىو کړ شو یو مسو»
داسې مالومېږي په هغه وخت کي پر مختللي تکنالوژۍ نه
کار اخيستل کېده

د مسو خخه پراخه اندازه کار اخيستل کيدل چې نن هم د
هغې نه ډير کار اخيستل کېږي ځکه مس د روښنایي او
تودو خې بنه هدايت کوونکي فلزدي او د لته د مسو جاري
کول د برېښنا د جريان مانا ورکوي خداي (ج) بنه پوهېږي.

برمه یې خاھان:

۱۲۰:۷ «...وواھه [اضرب] په همسا خپله تېرې نو
راو خوتیدلی [انجست] له هغې تېزې خخه دولس چینې...»
دامبارک ایات دا نبیي چې د او بود قحطی په وخت کې د
برمه د میتود نه کاراخیستی دی کله چې او به په حمکه کې
نټوئۍ نو په داسې ئای کې چې غیر قابل نفوذ وي زيرمه
کېږي که د هغې له مخي موائع ليري شى د هغه نه او به را
وئى او که هلتہ فشار ډير وو نه او به فوران کوي
دلته ويل شوی اضرب وواھه او د اضرب بله مانا ده
(پرانېر، او را پورته کړه !) (يعنى دا ډبره پورته کړه یادا ډبره
ليري کړه چې او به راو وئى او [انجست] مانا ده)

توبیول، بهیول او روانول) چې دا ټوله په برمه یې خاګانو نه
کې واقع کېږي.

اتوم بم:

د اتوم انرژۍ په اړوند د قران شریف مبارک ایت
(سوره النور ۳۵:۲۴) فرمایي:
»...نه وي رسپدلې د دغو تيلو ته او رننا پر رننا د صافو تيلو
«...

تفسیر: خپله تېل د یوې مادې د خواصو مايغ شکل دي نو
کله چې یوه ماده لکه تېل ډير سوچه شي او یا لکه)
یورانيم ۲۳۵) ډير غني او سوچه شي او نوموري کتله د نور
ضرب نور یانې د نور سرعت په مربع سره شي نو انرژي ځینې
لاس ته رائي دغه انرژي په شکل درنا سره خپرېږي

کله چې د قران عظیم شان پورتنی آیت شریف د یوې
معادلې په توګه ولیکواو بیا بې د البرت انشتاين د
معادلې سره پرتله کړو

قران شریف: (د زیتون ونې تېل ضرب نور پر
نور=نور(انرژی))

معادله بې په لاندی دول لیکلاي شو :
نور ضرب نور=نور(انرژی) تقسیم د تېلو پر کتلې
او د انشتاين فورمول

(m) کتلې (e) انرژي معادلې تر منع اړیکې تر خیرنې
لاندی و نیسو او د دغې معادلې بنې او کینه خوا په کتلې
وویشو نو بنې خواته بې د نور سرعت (c) په (مربع c) پاته
کېږي

نومورې فورمول په ډاګه کوي چې کتلې یو دول کنګل شوی
انرژي ده انرژي او کتلې د هري مادي دوه غږونې او یو بل
ته ورته خواص لري دا به دي مانا چې انرژي په کتلې او بر
عکس کتلې په انرژي بدليداي شي د بيلکې په ډول د یو
کيلو ګرام او بويا ډبري خخه لاس ته راغلی انرژي په دي
شرط چې د نومورې ټول اتمونه يعني سل په سلو کې د

پاس فورمول له مخي په انرژي وارول شي د دي لپاره د
انشتاين د فورمول سره سم د نور سرعت يعني (درې سوه
زره کيلو متراه) به یوه ثانيه کې مربع کرو او بيايې د یوه
کيلو سره ضرب کرو نو په پاي کې (پنځ ويشت مليارده
کليووات ساعته انرژي) لاس ته راخي
دا په دي مانا چې دا انرژي د سويس هيوا د یو کال مصرف
لپاره بس ده حال دا چې د یو کيلو ډبروسکرو نه لړ خه اته
کيلوو (اته ساعته) حراري تودو خه لاس ته راخي
حال دا چې دا فورمول (1400) کاله مخ کې مورب ته
وراندوينه شوي ده.

نوري ئمکې :

که د قرانکريم په لوړۍ مخ لوړۍ سوره کې ليکل شوي
دي: په نامه د هغه خدای (ج) چې نيات مهربان او رحم والا
دی لوی دئ دی او د دنياوو مالک دئ.
دلته مقصد ده خو دنياوو [العالمين] نه نوم اخیستل شوي
دئ د مثال په توګه د فزيکي نړۍ، روحى نړۍ، بكتريائي

نړۍ او همداسي نور او بل دا چې په قران کريم کې ليکل
شوی دي ڏيري مئڪي شته
خداي (ج) په قران شريف کې فرمایي:
۱۲:۷۵ «الله هغه دئ چه پيدا کړي دي او هآسمانونه اوله
مئڪي خخه هم په مثل د دې نازليبي امر حکم (د الله) په
منځ د دغو کښې...»

دا ڏيره ممکنه ده په کايناتو کې نوري مئڪي وجود ولري
ګرچې زموږ په کهکشان او د لمر په سيستم کې تراوشه بله
مئڪه نه ده پيدا شوې ڏاکټر (بوکيلی) (وايي: په آسمان کې
په اتكل سره (پنهوس بيليون) ستوري لکه لمر شته او پر
هغه ستوري پر هغه بيا سياري را خرخي د بېلگي په توګه
د (بيمرد ستوري) اقلًا يوه سياره لري او اوس دا ثابته
شوې ده چې په توله فضا کې ڏيري سياري موجودي دي
همداسي لکه چې لمرا او مئڪه یو شي نه دي
او د (تورونتو) ستوري په هکله سيانس پوهان ادعا کوي
چې پر هغه ڏيري مئڪي را خرخي شايد ڏير ژر هغه یو
درجن مئڪي کشف شي.
خداي (ج) په قران شريف کې فرمایي

او ۲۹: «... بیا بی قصد و کړ اسمان ته نو برابر بې کړل دوی او وه اسمانونه...» استرو فزیک دا ثابتنه کړی ده چې ډیر که کشانی سیستمونه وجود لري نو ډاکټر (بوکیلی) وايی دا بیشکه د خدای کلام دی او هغه خوک چې دا نه منی هغه ګناه کاره دئ لکه چې قران وايی: ۴۱-۴۲: «بېشکه هغه کسان چې کافران شوي دي په ذکر قران کله چې راغی دوی ته حال دا چې بیشکه د غه قران خامخا کتاب قوی دئ نه رائحی د غه قران ته باطل د مخي ددي او نه شا بې رالیبلی شوي دي له طرفه د حکمت والا ثنا ويلی شوي (الله)»

د اوريدو او ليدو حس:

په جنین کې لو مری حس چې وده کوي هغه د اوريدو حس دئ چې (۲۴) اوونی وروسته کولای شي واروي او د ليدو حس وروسته له (۲۸) اوونی کې (ریتینا) د روشنابی په مقابل کې غږگون بسکاره کوي

خداي(ج) په قران شريف کي فرمایي
۹:۳۲ «او ويچه گرچه تاسی ته غورونه او سترگي او
زرونه...»

۲:۷۷ «بيشكه پيداکري دي موږ انسان له نطفې خخه چې
کلهه وده شوي ۵ه»

۷۸:۲۳ «او د غمه(الله) هغه ذات دئ چې پيدا کري يې دي
تاسی ته غورونه او سترگي او زرونه ډير لپه شکر باسی
تاسی»

ترټولو لو مری او رېدلواو بیا لیدولو ته نفوته (اشاره
(شوي ۵ه چې دا د ننۍ ساینس سره پوره ورتوالی لري

د رنګونه توپير:

خداي(ج) په قران شريف کي فرمایي
۲۲:۳۰ «...پيداکول د آسمانونو او مھکي او اختلاف د ژبو او
رنګونو ستاسي بېشكه په د غمه کي خامخا ډيري نښي دي
د پاره د عاليمانو»

۱۳:۴۹ «ای خلقو بېشکە موب پیدا کری بې تاسى لە يوه سرىي او لە يوپى بىخى او گرھولى بې موب تاسى خانگى او قبىلىقىبىلى د پاره د دې چې وپىزىئ يو لە بله سره ...» د دې رنگ ، نژاد او ژې توپىرد ھغۇد امتياز سبب نە كىرىي او دا كارد پيدا كولۇ قدرت بىيى او هىچ نژاد لە بله امتياز او برترى نە لرى

وسپىنه:

خداي (ج) پە قران شريف كې فرمائى:

۲۵:۵۷ «...رالىيلى موب وسپىنه چې پە دې كىنى سخت جنگ دير قوت او گىتى دى لپاره د خلقو» پە نېرى كې دوه فلزات دير شته يو وسپىنه او بله المونيم دى چې د وسپىنى نە دىري سلاھگانى او د خلکو دپاره وسايل جورىبوى بل دا چې وسپىنه مەنكى تە رالىبل شوي دە داد دې ئەمكى فلزنە دئ داسى اتەكل كىرىي چې د مەنكى د جورىدو پە درشل كې آسمانى دى بىرې چې د وسپىنى فلز تر كىب بې پە ئان كې درلۇد د نورو ستورونە د مىتۈرايتۇ پە بىنە د ئەمكى تە راستول شوي وئى

د عکسونو استول:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي
٤٠:٢٧ «وویل هغه چې د ده خخه علم و له کتابه زه به راورم تا
ته دا (تحت) پخواله هغه چې بیا راوگرئي تا ته سترګه
ستا»

د بلقيس تخت د سترګو په يورپ کښې له محارب نه يې تر
شام ورسوی

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
٣٩:٢٧ «وویل يو زورو سخت د پیریانو چې زه به راورم تا
ته (تحت) پخوا د هغه چې پا خیرې ته له دغه حائيو زه په دغه
راورپولو قوى امانتگریم»

او س د تکس په واسطه عکسونه او فلمونه د انترنیټ له
لاري استول کېږي

د تیلیپورتیشن په واسطه د غټو شیانو تجزیه په اتموم او
مالیکولو په بنه او د هغو لیبدول لیری حائيو ته او هلتہ د
هغه بيرته جوري دلو امکانات به په رانژدي راتلونکي کې

شته چې وخت او واتین به د هغه مانع نه شی او په یوه ثانیه
کې به هر بې ځانه شی هر ئای ته د لېږدولو وړوي
۳۲:۴۱ «ژرده چې و به نبیو دوی ته دلایل د (قدرت) خپل
چې په افاق ملکونو کښې دی او په نفسونو د دوی کښې
دی تره ګه پوري چې بسکاره شی دوی ته چې بیشکه دغه
قران حق دئ...»

تیل:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي
۸۷:۵-۱ «پاکی بیان کړه په نامه د رب خپل چې ډیر لوی دئ
او نبہ غالب دئ چې پیدا یې کړی [فسوی] اعضای برابر او
بې نقصه او هغه چې اندازه یې کړل [فهدی] نولاره یې
ونبوده چې را ایستلې یې ده تازه ګیاه [المرعى] له مخکې
څخه پس وې ګرځوله هغه [غثا] و چه توره (احوی)

پترول چې د ژویو او نباتاتو د بقاياو د خوسا کيدونه نه
پیدا کيږي او ميليونونو کاله وخت نيسې چې دا خوسا
مواد په تيلو او ګاز بدلتسي

په دې مبارک ايات کې المرعى چمن او علفچرته وايي.
احوي (تور شنه ، شنه توراو د نباتاتو تورو يا خوسا شوي
بقايا ته وايي) او د غثا معنۍ ده (د سيلاب او به چې فاسد
مواد يې له کلي نه را ټول کړئ يا هغه شی چې دقی په
واسطه به را وڅي دی يعني د سيلاب د قى مواد نه جوړ
شوي)

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۱۲:۳۴ «... او بهيولې مو وه د ده د پاره چينه دویليو شويو
مسو (تيلو) »

چې د لته د دویليو شويو مسو نه مقصد تيل هم کيداي شی
په ډيرو تفاصيرو کې تيل راغلي دي

د بوی استول:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
۹۴:۱۲ «...بیشکه زه چې یم خامخا مومن بوی د یوسف که
چیری نسبت د کم عقلی نه کوی ماته»
په راتلونکي کې د تیلیپورتنگ په واسطه لکه د عکس
لیړل دا امکانات لري چې د بوی اتمونه د الکترونکي
سکنال په ډول لیری ځای ته بیله دې چې وخت او زمان د
هغه خنډ شئ واستول شئ

اتومي انرژي:

خدای(ج) په قران شریف کې فرمایي:
۹۵:۶ «بیشکه الله خیروونکی د دانې [الحب] دی او
زړې [النوی] راباسي ژوندي [الحی] له مرې [المیت] او
استونکي د مرې دی له ژوندي دغه الله دئ نو کوم طرف ته
ګرځوی شئ تاسي»

دا مبارک ایات شاید د اتوم و ماتیدو ته اشاره وي په
ډکشنري کې النوى (مرکز د اتوم، د د اتوم د هستي) (په مانا
راغلئ دئ.

انرژي مره ده هغه له د یوه ژوندي شى نه راباسي
خداي تعالى بنه پوهېږي

دالحي مانا ده ژوندي ، فعال او انرژي لرونکى شى او د
الميت نه شاید انرژي ته اشاره وي، د انشتاين د تيوري په
اساس هر شى په انرژي بدليېري نو انرژي د شيانو نه لاس ته
رائئ د اخراج مانا ده (مخ ته تگ او همداسي بهرا يستل او
خپرول(لكه د بربښنائيي امواجو))

ساينس پوهان او س د اتوم د هستي د ماتولو نه انرژي لاس
ته راوري.

د فالق مانا ده د اتوم د هستي ماتول.

د کایناتو شکل:

پخوا ویل کیدل چې کاینات د فوتمال د توپ بنه لری خو اوس ساینس پوهان وايي د کایناتو بنه يو او بد ترومپیت ته پاته کیرې دا د ترومپیت شکل د ریاضی د مودل او د استرانومی د داتا په اساس برابر شوی دئ او ساینس پوهان وايي دا د کهکشانو شکل لکه يو او بد قيف غوندي دئ چې ترومپیت ته ورته دئ او نري خوا يې نامحدوده او بد ده دا خيرنه د جرمني فزيك پوه (فرانک ستینر) دیولک پوهنتون د نوي ساینس مجله کې نشر شوې ده چې ددي تیوري مغلق ریاضی مودل ته (پیکارد تپولوژی) وايي قران کې خدای تعالی داسې فرمایي:
۷۳:۲ «... هغه ورخ چې پوکۍ و کړ شئ په صور (شپيلی، ترومپیت) کښې ...»
۲۸:۳۹ «او پوکل په وکړل شي په صور (شپيلی، ترومپیت) کښې پس بیخوده مره به شي هر هغه چې په آسمانونو کښې دی او چې په مئکه کښې دی مګر هغه خوک چې اراده

و فرمایی اللہ بیا به و پوکل شی هغه شپیلی (ترومپیت)
کنبی بل حلی پس ناخاپه به دغه خلک به ولاروی «

THE SHAPE OF THE COSMOS

In the horn-shaped universe, space is finite and wrapped in an unusual way

The end of the horn is
infinite in length, but
incredibly narrow

If you travelled out of the flared
end of the horn, you would find
yourself travelling back in on
the opposite side

TOO DISTANT TO OBSERVE

OBSERVABLE UNIVERSE

نور مخلوقات:

خدا (ج) په قران شریف کې فرمایي:

۸:۱۶ «او پیدا کوی خیزونه چې او سیبی نه پیژنی تاسی»
۴۵:۲۴ «پیدا کوی الله هر هغه خه چه اراده بی و فرمایی الله
پر هر چیز باندی بنه قادر دئ...»
ترا او سه پورې د نورو شیانود پیدا یښت پرو سه نه ده پایته
رسیدلې دا او سه جو ته شوې ده چې د ځینو طبیعی پدیدو د
جوریدو پراونه ترا او سه دوام لري چې یوه بېلګه بی د د
سحاب د دورو او اوريئونه د نوی که کشانو نوی پیدا یښې
دی

روښنایی او تیارې:

۱:۲ «گردی شناوی خاص هغه الله لره دئ چې پیدا کړی بې دئ
تیاري او رنما...»
موږ پوهیرو چې انسان په تیاره کښې شی نه شواۍ لیدلی
هغه شی چې موږ ګورو هغه دیوې برخې دروښنایی
خپریدونکی انرژي ده ډیرې نورې د روښنایی خپریدونکی
انرژي شته چې انسان هغه نه شوی لیدلاې لکه ماوراي

بنفس وړانګې، ایکس وړانګې، انفرا رید وړانګې او
رادیویی امواج او د اسې نور
انسان د غه روښنایي ته روند دئ او دا هم عجبه ده چې په
قران کريم کې (۲۳) ئایه تیاري د جمع په ډول ذکر شوی دي
او یو ځای هم مفرد نه ده راغلی.
دا دا مانا لري چې مورډه ډیرې روښنایي نه شوای ليدلی د
هری روشنایي د امواجو او بدواں سره تو پیر لري

د کاینا تو ختمیدل یا لوی کړنچ:

(ریناتا اکالوش او اندریل لیند) د ستنفورد د پوهنتون د
فزیک پروفیسران وايی:
داسې وخت به راشي چې کاینات په توک توک او فناشي او
هغه به په دومره ورو ذرو لکه پروتون تجزیه شي لکه په
توره سوره کې.
داسې وړاندوينه کېږي چې هغه وخت به د تیاري انرژي
منفي شي نو چې د تیاري چارچ منفي شونو کاینات له منځه
ئې.

۱۰۴:۲۱ «هغه ورخ چې را ونقارو آسمان لکه نغښتل د سند د
پاره د لیکل شویو کاغذونو (کتابت) لکه چې ابتدا کړي
موراول پیدایښت بیا اعاده کووېږي و عدد ۵۵ په مورې بیشکه
مورې یو کوونکي»

۲۷:۳۹ «او ځمکه ټوله په قبضه د ده کښې ده په ورخ د
قيامت کښې او آسمانونه نغښتلې شوي دي په یمین د ۵۵
کښې...»

قران نوري وړاندويښی:

د سودم او ګومورا د بشارونه:

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي

۸۱:۷ «تاسو(د لو ط قوم) يو قوم اسراف کونکي ياست»

۸۴:۷ «او او راوه موب په دوى باندي باران(د کانو) پس

و گوره ته چې خرنگه شو عاقیبت د گنه کارانو»

دا کلى دا حمر بحرى ته نژدي پروت وو چې او س د اسرايلو

او اردن سرحد ته نژدي واقع دئ چې د سلفرو د پو جرو د

رسوب لاندی بنخ شوی دئ هلتھ او س هم د ژوند نبې نه

لیدل کيربي دا سلفرد او رغور ځونکي غرونون لاوا ده،

خدای (ج) په قران شريف کې فرمایي

۷۴-۷۷:۱۵ «نو و ګرخاوه موب پورته طرف د دې بسaronو

کښته طرف د دوى او وه او رول موب پر هغوي کاني له

کوتکانو خخه بيشکه په دغه (کيسې کې) خامخا دلail دي

د پاره د پوهانو عبرت اخيستونکو او بيشکه دغه خامخا

پرتې دې په لاره سمه کښې او بيشکه په دغه کې خامخا

دليل دئ مو مينينو ته»

د سبا بنار:

چې مکمله کيسه بې په قران کريم کې راغلي ده

خداي (ج) په قران شريف کې فرمایي:
۱۵:۳۴ «خامخا په تحقیق وه خلقو د سبا ته ئاي د هستو گنې
د دوي یوه لويه نبئه چې دو باغونه دى له بئي او كين (طرف
د مينود دوي) ...» او كيسه په ۱۷-۳۴ ادامه لري
هغود او بوبندونه او د او بو لگولو نبئه سیستم درلود او
ميو و نبئه باغونه يې درلودل د هغود او بو لگولو سیستم
خراب او باغونه يې په ھنگلۇنۇ بدل شول
دا بىار او س په جنوبې افريكا کې موندل شوي دئ

فرعون:

ڈاکټر (ميورس بوکايلى) مشهور فرانسوی جراح، ساينس
پوه او عالم د انجيل، قران او ساينس د كتاب ليكونكى په
خپل يو كنفرانس کې چې په عربستان کې ووداسي ووپيل:

د مومیالی شوی فرعون په جسد چې په قران کریم کې د هغه
د ساتلو او د خلکو د عبرت د پاره ویل شوی مبارک ایات په
اشاره و کړه چې ترا او سه دا د فرعون جسد د خلکو د لیدو
لپاره شته

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي
۹۲:۱۰ «نن ورخ به خلاصی در کرو تا ته په بدن ستاله روحه او
وبه دی باسوله بحره (لوخ لغر) د پاره د دې چې شی ته د پاره
د هغه چاچې وروسته له تا رائحی ایت (دلیل د عبرت) ...»

چې او س دا فرعون لوخ لغر جسد مصر په موزیم کې لکه
چې قران کریم ویلی دی لوخ لغر جسد د خلقو د عبرت له
پاره پروت دی.

د سپتیمبر د یو لسمی پېښه:

د امریکا د متحدو ایالتونو د سوداگریزو اسمانخکو
ودانیو د نرپدو مسلی ته کلونه مخکی قران کریم نفوته
کرپی ده د قران کریم د التوبه سورت (۱۰۹) ایت د دغپی
پېښې گواهی ورکوی په دغه سورت کې نرپدلې دوه ودانی
د (جورف هار) په نوم راغلې دی او د دودانیو د پورنو
شمېر هم (۱۰۹) ته رسپدہ چې د سورت د ایت سره سمون
خوري.

د سپتامبر پېښې د (۲۰۰۱) کال د سپتامبر په یولسمه نېټه را
منځ ته شوه ، سپتامبر د عیسوی کال نهمه میاشت ده چې د
عدد او تورو یو له مخې د سورت جز (۱۱) او شماره بې (۹)
ده د سورت تول توری (۲۰۰۱) دی.

خدای (ج) په قران شریف کې فرمایي:
۱۰۹:۹ «آیا هغه، چې خپله ودانی بې د خدای په پرهیز ګاری
او رضا ودانه کړپدہ غوره دئ او که هغه، چې ودانی بې د
څاه پر غاره (جرف هار) جوړه ده، چې رانپېږي چې ناچاپه په
دو ZX په اور کې لوړې او خدای ظالمانو ته لارښونه نه
کوئ او کومه ودانی بې چې جوړه کړپی ده، تل به د زړونو د

دار او او و پری لامل گرچدلى تره غی چې زړونه بې تو تې
تو تې شی او خدا (ج) پوه او حکیم دی.»
ددغه و دانیو د رنګدو په اړه د امریکا یانو و پره او دار د
هالیوود له و روستیو فلمونو نه په ډاګه برېښی

دارم بنار:

۲-۸۸۹ آیا نه وی خبر ته (ای محمد) چې خه کړی دی رب
ستاد عادیانو سره چې ارم و چې خاوندان د قوت قامتو نو
لو یو هستی قبیله چې نه وه پیدا شوی مثل د هغې په تولو
بنارو نو کښې»

دارم بنار چې د ستونونو د دنبار په نامه هم راغلی دی تر
او سه خوک نه پوهیده دا په کوم خای کې دئ.

په (۱۹۷۸) ډیسامبر د میاشتی د نشنل جغرافیي یوه مقاله
کې د یونوی کیندل شوی بنارد پیدا کیدو خبر ورکړ چې دا
بنارد (ایلبا) په نامه نژدې و سوریي ته کشف شو چې (۴۳)
هلته یو کتابخانه و موندله شو هه او په هغه کې هغه بنارو نو

يو لپست وو چې ايلباد بنار ورسه تجارتی اړیکې
درلودی په هغه کې د ارم د بنارنوم هم وو.

ساينس پوهانو نظریات د قران د ساينسى معجزو په هکله:

دلته د قران د ساينسى معجزو په هکله د ئىينو نامتو
ساينس پوهانو تبصرې ته يوه کتنه شوی ده:

۱- ډاکټر (تى. وي. بىن. پرسود) د کانادا د منيټوبا د
پوهنتون د انټومي او ماشومانو د صحت پروفيسر چې
(۲۲) کتابونه يې ليکلى او (۱۹۹۱) کال کې يې د انټومي
خانګړې جایزه وړی ده د قران د ساينس معجزو په هکله
وايې:

دا چې محمد (ص) ويل او ليکلای نه شول او خوارلس
پيرۍ مخکې يې د ساينس د طبیعت په هکله يې داسي کره
معلومات ويلی دا يو چانسي خبره نه ده دلتہ بيختې ډير
واقعتونه بر ملاشوی دئ لکه چې ډاکټر موري هغه ته اشاره

کړې ده په دې کې هېچ شک نشته چې د اټوله آسماني خبری
دی چې محمد (ص) ته الہام شوی دئ.

۲-ډاکټر (جو لی سمسن) د امریکا د تکزاں د بایلور د
کالج د انسانی جینتک پروفیسر د دغه دوه حدیثونو
شریفو د مطالعې وروسته وویل:

«ستاسو هر یوه ټول اجزا ستاسود خلقت یو ئای شوی دی
د مور په رحم کې مو په خلوینښت ورڅو کې...»

«چې دوه خلوینښت شپې پر جنین تیری شی خداي یوه ملکه
هغه ته وراستوی چې هغه ته بنه (شکل) و رکړي او د هغه ته
ورکړي غوربونه، سترګې، پوستکۍ او غونبه او هډوکې...»
هغه وايي دا بلکل سمه او جامع خبره ده چې په لوړۍ
خلوینښت ورڅو کې د جنین د تولیدو وخت دئ زه پوهیږم
چې د وراشت او مذهب تر منځ اختلاف نه شته او مذهب د
الہام په واسطه ډیرو شیانو کشفول اسانه کړي دي.

۳-ډاکټر (ھی. مارشل جانسن) د امریکا د پنسیلوانیا
د توماس جعفرسن د پوهنتون د اناتومی او بیولوژی
پروفیسر وايي:

قران نه يوازى د جنین بهرنېي وده تشریح کړي بلکې داخلی
برخې هم تشریح کړي ده
هغه وايې زه یو ساینس پوهيم يوازې هغه وايم چې هغه
وينم زه په امبريولوجي او بیولوژي پوهېږم زه په دغه
اصطلاحات چې په قران کريم کې راغلې دی نسه پوهېږم زه
دا واقيعتونه چې محمد(ص) ويلى دی نشوای ردولاي
۴-ډاکټر(ویلیم دبليو. های) د امریکا د کلورادو د
پوهنتون د جیولوژي مشهور پروفیسور وايې:
ما په قران کې ډير جالب موضوعات ولیده نه پوهېږم دا د
کوم ئایه ويل شوي دی. کله چې د هغه نه د قران کريم د
منبع په هکله پونتنه وشه هغه ويل: زه فکر کوم دا به
آسماني خبری وي.
۵-ډاکټر(جیرالد سی جورینجر) د امریکا د واشنگتن د
جورج تاون د د طبی امبیولوجي پروفیسر په خپله
ريسرچ پانه کې ليکي:
دا خو اياتونه چې د انسان د ودي په هکله ويل شوي دی
داسي یو مکمل ریکارد یې د ګامیت د هغه کلاس بندی

، ترمینولوژی او تشریح یې شوی ده چې په نوروساینسی عنعنوی ادبیاتو کې یې ساری نه لیدل کېږي.

۲- ډاکټر (یوشیهید کوزمی) د جاپان د توکیو د پوهنتون پروفیسر وایی:

کله چې ما د فضا په هکله د قران نه خه وارویده پر ما یې ډیر تاثیر و کړ مورد کایناتو ډیره لړه حصه تر خیپنې لاندی نیولی شو او په تیلیسکوپ په واسطه لړه حصه مطالعه کولای شو نو د قران کریم په ویلو سره به ډیرو سوالونو ته څواب پیدا شی او زه به خپل د راتلونکی خیرنو لاره په کایناتو کې و موندم

۷- (تجاتت تجاسن) د چونګ ما د پوهنتون د اناټومی د دیپارتمنت پروفیسر د عربستان په اټوم طبی کنفرانس کې ولار شو او ويی ویل:

دا درې کاله کېږي ما د قران کریم سره ډیره مینه پیدا کړي ده دا (۱۴) پېړی مخکې چې خه په قرانکریم کې لیکل شوی باید دا ټوله درست وی او دا چې محمد (ص) نالوستی وو نو دا د خدای (ج) کلام دئ او دا یې وخت دئ چې کلمه وو ایم هغه کلمه وویل او مسلمان شو

لمن ليكونه

-1

**A BIREF ILLUSTRATED GUIDE TO
UNDERSTANDING ISLAM-BY
I.A.IBRAHIM**

-2

**LECTURE BY MOULANA - IRSHAD SOOFI
FAZLUR RAHMAN ANSARI**

-3

**ISLAM IS FOR YOU QURAN AND
MODERN SCIENCE DR- ZAKIR NAIK**

-4

**THE QURAN AND MODERN SCIENCE BY
DR MAURICE BUCAILLE**

-5

**RELIGION OF ISLAM –THE SCIENTIFIC
MIRACLES OF THE HOLY QURAN**

-6

**THE QURAN-ARABIC TEXT WITH
CORRESPONDING ENGLISH MEANING-
1997-SAHEEN INTERNATIONAL**

-7

ڈاکٹرنظر محمد سلطانی ہدران -بم اتوں
د بینوا ویب پانہ

-8

قرانکریم ترجمہ او تفسیر رومبی او دو بم جلد المدینہ
المنورہ

-9

**USC-MSA COMPENDIUM OF MUSLIM
TEXT THE QURAN KNOWGEDGE AND
SCIENCE BY A.ABD-ALLAH**

-10

**ISLAMCITY-ISLAM QURAN AND
SCIENCE**

-11

**WELCOME TO MUSLIM HOPE.COM
ASTRONOMY AND THE QURAN**

-12

**COMMUNICATION AND SERVICE
ISLAMICA MAGAZINE**

-13

**MIRACLES OF THE QURAN BY HARUN
YAHYA-ISLAMIC DAWAH CENTRE
INTERNATIONAL**

14

**AN INVITATION TO THE TRUTH- HARUN -
YAHYA**

15

ISLAM AND MODERN SCIENCE BY
SEYYID HOSSEIN NASR-IRFI

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library